Yarın Halkevinin kuruluşunun yıldönümü kutlulanacak. İhracat yapılmadığı için yumurta 1 kuruşa düştü.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu MAHMUT

Amerika müthiş bir kar fırtınası geçirdi. Yalnız Nevyork taki karları kaldırmak için bir milyan dolar sarfedilecek.

FIATI 5 KURUŞTUR | 9 uncu sene No. 2887 PERŞEMBE 22 ŞUBAT 1934 | Tel: (Müdür : 24318, Yazı işleri müdürü : 24319. Idare ve Matbaa : 24310.

Ankara, 21 (Telefonla) - Hükûmet Trakyada ikinci umumî müfettişliği teşkile karar vermiştir

Viyana hadiselerinden Sonra Avusturya

Avusturyada Sosyal Demokrat fırkasının ilgası, fırka teşkilâtının dağıtılması ve Dollfuss diktatörlüğü ile Heimwehr hâkimiyetinin tesisi ile Orta Avrupanın gergin vaziyetinde hiç bir salâh emaresi görünmedi. Bilâkis vaziyetin daha ziyade karıştığı iddia edilebilir.

Gerçi Dollfuss'un Faşist usullerine itiraz eden Sosyal Demokratlar resmen ortadan kaldırılmıştır. Resmen diyoruz. Çünkü dün Avusturyanın en büyük siyasi fırkası olan bir zümrenin teşkilâtı dağılır dağılmaz, bu fırka mensupları da ortadan kaldırılmış olmaz. Binaenaleyh dünkü Sosyal Demokratlar bugün de bir varlıktır ve Dollfuss tarafları olmadıkları da iddia edilebilir. Ancak bunlar resmen ilga edilmekle beraber, Avusturya devletinin mevcudiyetine düşman olan yani Almanyaya iltihak etmek istiyen Milli Sosyalistler düşüne nazaran bugün daha kuvvetli vaziyettedirler. Çünkü evvelâ geçen haftaki hâdiselerin bunları zayıflatacak bir tarafı yoktur. Diğer taraftan teşkilâtları dağıtılan Sosyal Demokratların hepsi Faşizme aleyhtar oldukları da muhakkaktır. Ancak teşkilâtları dağıldıktan sonra Dollfuss'un dayandığı İtalyan Faşistliği ile Millî Sosyalistlerin Alman Faşistliği arasında bir tercih yapmak icap ederse, ikinciyi kabule daha meyyal oldukları iddia edilebilir. Çünkü evvelâ Alman Faşistliğinin, küçük te olsa, İtalyan faşistliğine nazaran, bir sosyalistlik tarafı vardır. Binaenaleyh kendi iktısadi prensiplerine azıcık daha yakındır. Sonra bunun millî tarafı da vardır. Heimwehr Faşistliğinin bir yabancı kokusu vardır ki Alman Millî Sosyalistlik fırkası bunu bol bol istismar etmekte ve Dollfuss'u ecnebi aleti olarak göstermeğe çalışmaktadır.

Avusturya meselesi Almanyaya iltihak, istiklâlini muhafaza ve yahut ta başka bir kombinezona iltihak noktasından tetkik edilince; son hâdiselerin diğer bir bakımdan birinci cereyanı takviye ettiği neticesine varmak lâzımdır. Hâdiselerin belli başlı neticesi Heimwehr Faşistliğini takviye etmesi ve demokrasi ile parlementarizm tarafları olan Sosyal Demokratların imhasıdır. Yani Demokrasi yerine Faşizmin bir nev'i ikame edilmiş demektir. Filhakika ilk nazarda bunun Avusturya ile Almanya arasındaki birlik hareketini uzağa attığı zannedilebilir. Çünkü Heimwehr Alman aleyhtarıdır. İtalya taraftarıdır. Avusturyanın istiklâlini istiyor. Almanyaya iltihakı asla terviç etmiyor. Bunlar doğru. Ancak şu da doğrudur ki mahiyeti ne olursa olsun, Faşist rejimler arasında bir kardeşlik vardır. Bunlar biribirine çok benzerler. Binaenaleyh ansızın anlaşmaları da mümkündür. Demokrat ve Parlementer Avusturyanın Faşist Almanyaya iltihakı, Faşist Avusturyanın Faşist Almanyaya iltihakından daha güçtü. Binaenaleyh biz iki bakımdan Avusturyanın Almanyaya iltihakını düne nazaran bugün daha yakın bir ihtimal halinde görüyoruz.

1 — Evvelâ teşkilâtları ilga edilen Sosyal Demokratlardan hiç olmazsa bir kısmının Millî Sosyalistlere iltihak etmesi ve bu fırkanın Avusturyadaki vaziyetini takviye etmesi ihtimali vardır.

2 — Avusturyanın Almanyaya iltihakına mâni olmağa çalışan Faşist zümrenin her zaman Millî Sosyalistler ile anlaşmaları mümkündür.

Her halde bu anlaşma azıcık ta olsa, Sosyal Demokratlara dayanan bir hükûmet zamanından daha ziyade yakın görünüyor.

Doğrusu şudur ki Avusturya Sosyal Demokratlarının imhasından sonra Avusturya ile Almanya arasındaki birliğin teşkiline mâni olan sebepler hayli zayıflamış görünüyor. İki memleket rejimi biribirinden ayrı olduğu zaman, ayrı kalmaları için de makul bir sebep var gibi görünüyordu. Bugün yegâne sebep, bu birliğin ecnebi devletlerin işlerine elvermemesine inhisar etmektedir. Bunun kuvvetli bir sebep olduğu kadar inkâr kabul etmiyen bir hakikattir. Bunu inkâr etmek Fransa, İtalya, İngiltere ve Küçük İtilâfın kuvvetlerini ihtiyar etmektir. Bununla beraber, bu, şöyle kuvvetli bir sebeptir ki zayıf taraftar çok mütebarizdir. Tarih göstermiştir ki yalnız böyle bir siyasete dayanan hükûmetler uzun müddet tutunamaz. Bunun içindir ki Sosyal Demokratların imhasından sonra Dollfuss adeta zayıflamış, Millî Sosyalistler kuvvetleşmiş, Almanyaya iltihak ihtimalleri bir adım daha ilerilemiş görünüyor.

Dollfuss hükûmeti, ansızın Almanyada Hitler hükûmetinin iktidara geçmesine tekaddüm eden Von Papen ve Von Schleicher hükûmetlerine benzedi. Almanyayı parlamento ile idare etmek istiyen Marx, Luther, Stresemann ve Brüning hükûmetleri iş başında kaldıkça, Millî Sosyalistler zayıftı. Fakat Von Papen Faşistliğe benzeyen tekillere müracaat edince bu usullerin müteahassıslarına gün doğdu ve Hitler de iş başına geçti. Dollfuss hükûmeti de Avusturyanın Von Papen hükûmetine benzemeğe başladı.

Ahmet ŞÜKRÜ

Yeni kararname piyasada alâka ile karşılandı

Vekâlet, ilân etmek şartile anlaşmamız olmıyan devletlerin hakkını kesebilecek

Iktısat Vekili Celâl Bey

Vekiller heyetinin kabul ettiği yeni kontenjan kararnamesi ve merbut listeler şehrimizde büyük bir alâka uyandırmıştır.

Yeni kararname ve listelerde diğer devletlerle olan ticarî münasebatımız göz önünde tutulmuş ve anlaşma yapmış olduğumuz devletlerin hukuku mahfuz bırakılmış olmakla beraber kararnamenin bariz bir hususiyeti vardır.

Iktısat vekâleti, serbest listeye dahil olan bazı maddelerin kırk gün evvel ilân etmek şartile kendilerile ticarî anlaşmamız olmıyan ve Türk ihraç mallarına müşkülât çıkartan devletlerin hissesini kesebilecek ve bunu ihracatımıza mukabil ithal hakkını doldurmamış ve aramızda Clearing anlaşması bulunan devletlerin safına ilâve edecektir.

Kararname mucibince (V) listesinde yazılı tarife posizyonlarına göre, eşya, siparişlerinden evvel ait oldukları vekâletlerin müsaadesi alınmak şartile kontenjan harici olarak memlekete girebilecektir.

F listesinde yazılı eşya altı ay zarfındaki ithalât kıymetleri mecmuu 600 bin lirayı geçmemek üzere Sıhhiye vekâletinin müsaadesile memlekete girebilecektir.

Sıhhiye vekâleti, ithaline zaruret gördüğü ilâçlar için bu listenin haricinde ayrıca ithal müsaadesi verebilecektir.

Kararnamenin diğer bir maddesi M listesinde yazılı tarife posizyonlarına göre eşyanın nisan, mayıs ve haziran ayları için verilen kontenjan miktarları bu malların menşeleri olan memleketler arasında listede yazılı şekilde taksim edildiğine ve ikinci üç aylık M listesinin 20 mayısta ilân edileceğine dairdir.

Diğer bir maddeye göre M. listesindeki miktarlar, Clearing mukavelileri mucibince döviz istemiyen memleketler için üç misline çıkarılacaktır.

Kararname şimdiki kontenjana tabi olarak girmekte olan aşağıdaki tarife posizyonlarına ait eşyanın Clearing anlaşması mevcut veya ticaret bilânçosu bizim lehimize olan ve ayni zamanda tediye müvazenesi esasını kabul ederek Türkiye ithalâtına karşı hiç bir tahdit koymamış bulunan memleketlerden getirildiği takdirde kontenjan harici olarak ithal edileceği hakkındaki hüküm-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Avusturyada Örfî idare kalktı

Her hasma karşı böyle hareket edilecekmiş

VIYANA, 20 (A.A.) — Bu sabahtan itibaren bütün memlekette örfi idare kaldırılmıştır.

M. Dollfuss

VIYANA, 21 A. A. — Isyanda ölen asayiş müdafileri nin cenaze merasimi dün öğleden sonra yapılmıştır. Belediye meydanında, elli ordu kamyonu üzerine tabutlar konmuştu. Kardinal İnnitzer, dinî merasimi büyük bir kalabalık huzurunda yapmıştır. Cümhurreisi bir nutuk söylemiş, sonra Başvekil muavini, ordunun kahramanlığını yadetmiş ve isyanın süratle bastırılmış olduğunu kaydetmiş ve demiştir ki:

— Nereden gelirse gelsin, her hasma karşı böyle hareket edeceğiz.

Sonra birçok nutukların söylendiği merkez kabristanına gidilmek üzere cenaze alayı hareket etmiştir.

VIYANA, 21 (A.A.) — Avusturya cümhurreisinin pek yakında istifa edeceğine dair şayialar, hükûmet merkezinin iyi haber alan mahafilinde ve resmî mahafil tarafından katiyen tekzip edilmektedir.

Tevfik Rüştü Bey Moskovaya gidiyor

M. Titulesco'nun da kendisi[illegible]nun için kasalar[illegible]dece[illegible]

[illegible]görülmüş ve dün t[illegible]

SOF[illegible], 21 (Milliyet) — Bükreşten bildiriliyor: Romanya hükûmeti, Bulgaristandan evvel, Rusya ile olan siyasî münasebetlerini düzeltmeğe karar vermiştir. Romanyanın bu fikri Tevfik Rüştü Bey tarafından Moskovaya bildirilmiştir. Bu aym sonuna doğru Tevfik Rüştü B. ve M. Titülesco ayni zamanda Moskovaya hareket edeceklerdir.

835 bin liralık Bir fasıl

Hesap işleri müdürlüğü ile encümen ihtilâfta mı?

1931 senesi belediye bütçesinin masraf kısmında (835) bin liralık bir fasıl vardır Bu faslın varidat kısmında karşılığı yoktur Bu paranın o sene hakikaten sarfedilip edilmediği, sarfedilmişse nerelere sarfedildiği, bütçede varidat kısmında faslı bulunmadığına göre bu paranın nereden bulunduğu tetkik edilmektedir. 1931 senesine ait kat'î hesap raporu Nisan devresinde Şehir Meclisinde görüşülecek ve bu mesele de mevzuu bahsolacaktır. Belediye makamı bu paranın "karşılıksız tahsisat" olduğunu ileri sürmekte ve sarfedilmiş olduğunu bildirmektedir. Ve her sene bütçeye muayyen bir para konarak 1931 yılma ait 835 bin liralık hesabın bu suretle varidat kısmında karşılanmasını istemektedir. Şehir Meclisi tetkiki hesap encümeni ise henüz kat'î kararını vermemiş bulunmaktadır. Belediye hesap işleri müdürlüğü bu 835 bin liralık hesabın içinden henüz bir türlü çıkamamıştır.

Tetkiki hesap encümeni mazbata muharriri İsmail Şevket Bey

BÜTÇE TETKIKATI

Yeni kazanç vergisiyle varidat 1 milyon artacak

Muvazene vergisinin bir sene daha temdidi Meclise teklif olunacak

ANKARA, 21 (Telefonla) — İcra Vekilleri heyeti bu akşam saat on yedide toplanmış ve bütçenin müzakeresine devam etmiştir. Öğrendiğime göre dünkü ve bugünkü müzakereler varidat bütçesini arttırmak için alınacak yeni tedbirler etrafında cereyan etmiştir. 1924 masraf bütçesinin 180 milyonu dahi aşması ihtimali olduğundan bütçede müvazeneyi temin için karşılık bulmak zarureti hâsıl olmuştur. Yeni kazanç vergisi kanununun tatbikında bu vergiden alınan varidatın bir, bir buçuk milyon lira kadar artacağı tahmin edilmektedir.

Önümüzdeki malî sene başlangıcında müddeti bitecek olan müvazene vergisi kanunun bir sene daha temdidi Millet Meclisine teklif olunacaktır.

Elektrik üzerinden alınan resme zam icrası ihtimal dahilindedir. Bundan başka devlet memurları maaşlarından tekaüt hissesi kesilmesine ve bu suretle tekaüt maaşının bir âtıfet olmaktan çıkmasına taraftarlar vvrdır. Icra Vekilleri heyeti yeni varidat bütçesinin yekûnu üzerinde bir karara varıktan sonra zam isteyen dairelere tevzi edilecek nisbetler kararlaşacaktır.

Başvekil İsmet Paşa İcra Vekilleri heyetinin toplantısından evvel Maliye vekâletine gelrek Maliye vekili Fuat Beyle bir müddet görüşmüştür.

Memlekette meslekî sahada umumî kalkınma

Maarif Vekâletinde bir komisyon toplandı, meslekî tahsilde ıslahat yapılıyor

ANKARA, 21. A.A. — Meslekî ve teknik tahsil müesseselerini daha verimli bir halde ve memleketin hakiki ihtiyaçlarına uygun bir surette islah etmek ve muayyen bir plân ve program dairesinde inkişafını temin için alınacak tedbirleri düşünmek üzre Başvekâlet yüksek makamının emirlerile maarif vekâleti talim ve terbiye dairesinde bugün öğleden sonra nafia, iktisat, ziraat, vekâletlerile büyük erkânı harbiye reisliğinin ve maarif vekâletinin murahhaslarından mürekkep hususî bir komisyon içtimaa başlamış ve komisyona riyaset eden talim ve terbiye dairesi reisi İhsan Bey şu nutukla toplantıyı açmıştır :

Memleketimizde şimdiye kadar umumî tahsil müesseselerine ehemmiyet verilmiş, teknik müesseselerine kâfi dere-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Gayrimübadillere bono

Heyeti Vekileden karar alınırsa Mart içinde yeni tevziata başlanacak

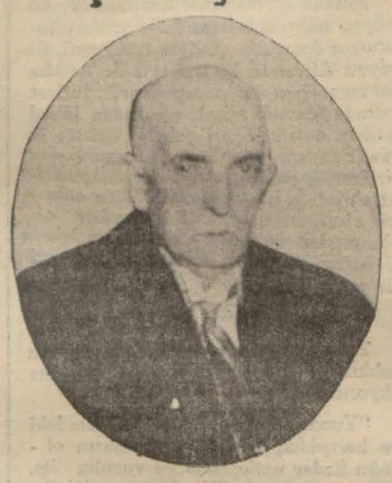

Gayrimübadiller cemiyeti reisi Hüsnü Bey

Gayri mübadiller namına Ankaraya giden heyet ve cemiyet reisi Hüsnü Beyin avdet ettiğini yazmıştık. Hüsnü Bey, kendisile görüşen muharririmize aynen şunları söylemiştir:

"— Maliye vekili Fuat Beyefendi ile bir kaç defalar temas ettim . Fuat Bey gayri mübadillik meselesinin geçirdiği safahatı itina ile tetkik etti ve seleflerinin vasıl olduğu kanaate vardı.

İşin ikmali için heyeti vekileden komisyonca lüzum gösterilen karar alınacaktır. Bugün (yarın) için alması ümit edilen kararı müteakip tevziata başlanması takarrür etmiştir.„

Bizim diğer taraftan aldığımız hususî malûmata göre, mesele şöyle olmuştur:

Gayri mübadiller cemiyeti, yeni bono tevziatına İstanbuldaki firarî emlâkinin karşılık tutulması için teşebbüsatta bulunmuştur. Sabık Maliye vekili Abdülhalik Bey bunu muvafık görmüş ve keyfiyet cemiyete tebliğ edilmiştir. Bunun üzerine İstanbuldaki firarî emlâkinin kıymetlendirilmesine başlanmıştır. Bu kıymet tahminlerine devam edilmektedir. Cemiyet namına geçen sefer Ankaraya giden heyet, bu kıymet takdiri işi bir taraftan devam etmekle beraber, diğer taraftan yeni bono tevziatına da başlanmasını takip etmiştir. Heyete bazı şerait dermeyan edilmiştir.

Heyet, bu şartlar için idare heyeti ile görüşmeğe lüzum görerek avdet etmiştir. Bu sırada Maliye vekâletine Fuat Bey gelmiştir. Heyet, Fuat Beyle görüşmüştür. Yeni vekil bey, gayri mübadillik işinin esaslı surette tetkiki için vekâlet müdiranından mürekkep bir komisyon teşekkül etmiştir. Bu komisyonda İstanbuldaki firarî emlâkinin, tevzi edilecek yeni bonolara karşılık tutulup tutulamıyacağı görüşülmüştür. Gayri mübadiller heyeti, Maliye vekâletinin bu esası kabul etmiş bulunduğunu ileri sürmüştür. Neticede, yeni vekil Bey, bu hususta heyeti vekileden karar istihsalini muvafık görmüştür.

Gayri mübadiller heyeti de, heyeti vekile kararile işin daha sağlamlaşacağı mülâhazasile bunu terviç etmiştir. Heyeti vekilenin dünkü içtimaında bu hususta karar ittihaz edilecekti.

Bu kararı müteakip nihayet mart içinde yeni bono tevziatına başlanacaktır. Henüz firarî emlâkinin kıymetleri malûm olmamakla beraber, tevziatın en aşağı gayri mübadillerin istihkaklarının yüzde otuzu nisbetinde olacağı

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Çin askerî Heyeti döndü

Bir kaç gün şehrimizde kalarak Moskovaya gidecek..

Çin askerî heyeti reisi Ceneral Yung Chich

Askerî tetkikatta bulunmak üzere Ankaraya gitmiş olan ceneral Yung Thcich'in riyaseti altındaki Çin askerî heyeti dün Ankaradan şehrimize dönmüş ve Haydarpaşa istasyonunda, heyetin mihmandarlığına tayin edilmiş olan Kolordu erkânı harbiye kaymakamı Sır-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Kanlı Sır

Mahmut Yesari

Yeni edebî ve millî tefrikamız

Bugün başladı

4 üncü sahifede

Yukarda kralın cesedi aranırken, sağda kralın kaza yerinde bulunan kasketi ve çantası, aşağıda Kral üçüncü Leopold olarak ilân edilecek olan veliaht prens Leopold, Duc de Brabant

Belçika kralının cenazesi bugün kaldırılıyor

Yeni kral da yarın tahta çıkacak

Belçika Kralı Albert'in cenazesi bugün Brükselde muazzam merasimle kaldırılacaktır. Yirmi beş sene Belçika tahtında kaldığı müddet zarfında her cihetten kendisini milletine sevdirmiş ve mânasız bir kazaya kurban gitmiş olan kralın cenaze alaymda hazır bulunmak üzere, diğer birçok memleketlerden krallar, veliahtlar, prensler, nazırlar Brüksele gitmiş bulunuyorlar. Dün gelen gazeteler bu kaza hakkında şu tafsilâtı veriyorlar:

Kral Albert sporcu, tayyareci, mükemmel otomobil kullanır, bilhassa yüksek kayalıklara tırmanmağı sever bir Alpinist idi. Cumartesi günü otomobiline sadık hizmetçilerinden birini alarak şatosundan çıkmıştır. Arasıra böyle yalnız başına çıkarak memleketin yollarında dolaşmağı sevdiği için o gün de Brükselden ayrılarak epeyce uzaklara gitmiştir. Üzerinde alpinist kıyafeti vardı. Namur ile Huy arasında Marche - Les - Dames denilen ka-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Londra mektupları

Daıssıla

LONDRA: 18-2-34

Edmon Rostanın güneşi kendi ötüşünün ufuktan çıkarttığına kail olan "Chante Clair" i gibi acayip bir gaflet ve emniyet içinde sis dağılır dağılmaz karşıda ya Hâkimiyeti Milliye meydanını, ya Halkevini, ya Taksim âbidesini göreceğime inanıyorum:

Sabahleyin kalkar kalkmaz, pencerenin perdelerini çektim ve camı sildim, bir şey göremed m, perdenin ucuyla sildim; "Ne kesif bir buğu, hafif mi siliyorum nedir, bir türlü dağılmıyor" derken neden sonra farkında oldum ki, sis vardır; pencereye kadar dayanan bir sis.. Ve dün sabahki gibi gene haykırdım:

Gönlüm gelmiş olsa da dünyanın bir ucuna,
Düşer gülle hızıyla Ankaranın burcuna;
Bilmem: Şahin sığar mı avcıların avcuna?
Ankarada ben öyle çırpınarak yaşarım?

* * *

Isminı kaç kereler haykırdım boşluklara:
Ankara, ah Ankara, ah Ankara, Ankara!
Bahtım senin bağrından ayrıldığım an kara!
Seslen bana: Ben senden uzak nasıl yaşarım?

Haykırıyorum, inliyorum: Ötüyorum ve "Chante Clair" gibi dağılacak sisin arkasından yurdun bir görünüşünü bekliyorum.. Fakat sis bir türlü dağılmıyor ve ben bir türlü bu gafletten ayılamıyorum..

Ben, Sakaryanın çocuğu, her milletin çocuğundan daha haklı bir yukardan bakışla, vakur ve mağrur; İngiliz ruhu gibi soğukkanlı ve derin, sakin ve girdaplı akıp giden Taymisin kenarında geziniyorum.. Kulağıma yandan, belden ince kalın sesler çarpıyor, bazan bunların bir hecesi, bana çok yakın ağızlardan bir çok defalar işittiğim teklifsiz ve şefkatli sözlerden birer haber, birer müjde gibi geliyor.. Onları boşluktan toplamak ve birbirine eklemek marifetini elde etmek için, şimdi, kabiliyetlerimin bir çoğunu birden feda etmeğe razıyım..

Bir yolcunun üstünde benden uzaklaşıp giden ve vitrinlerinin loş ve mahrem derinliğinden bana göz atan renklerde bir güzel ufku, bir çift gözü, bir millî binayı hatırlıyorum ve Kemalettin Kâminin Pariste okuduğu yeni bir kıt'ası, inbikten yeni çekilen gül suyu damlaları gibi dudaklarımı ıslatarak içime ferahlık serpiyor:

Yeşil, bir köşedir bana Bursadan;
Kara, Ericiyasın yarları gibi;
Sarıda güzü var uzun Yaylânın;
Beyaz, Erzurumun karları gibi..

İlk mektubumun eski Asli - Kerem hikâyeleri, Karacaoğlan seyahatnameleri gibi böyle ikide bir mısralara gelip dayandığına gülmeyiniz, bunu çok görmeyiniz! Gaziye, yurda, dostlara, sevgiliye hasret gitmek kolay mı?.. Ve sazımı İzzet Molla gibi İstanbuldan Sivasa geldim diye bırakmak değil; hep beraberimde taşıyacağım; ona yeni teller gereceğim ve yurda yeni sesler getireceğim..

Sefaretin yolundayım ve sabahtanberi, aklıma gelen bir nükte cecikle, ilk defa gülmeyi denedim: Tesadüf, burayı vatandaşların sisten bunalmaması için "Nur" a ve "Münir" e garketmiş, dedim; (Sefir Münir Bey, ve Müsteşar Nurettin Bey..)

Sefaret, şerefli bir caddenin güzel bir evi.. Zile bastım ve ilk vahyin ilk kelimesini duyacak bir Resul heyecanı ve emniyeti içinde ilk duyacağım Türkce kelimenin ve ilk okuyacağım Türkçe gazetenin tahayyülüne daldım...

Behçet Kemal

HARİCÎ HABERLER

Amerikada Müthiş kış

On beş kadar yolcu treni karlara saplandı

NEVYORK, 21 (A.A.) — Senenin bu mevsiminde, bu kadarı şimdiye kadar hiç görülmemiş bir derecede şiddetli bir kar fırtınası olmuştur. Kar o kadar çok yağmıştır ki, Nevyork ancak geç vakit açılabilmiştir. Ne vyorka civar mahallerde oturan 500000 kişi kadar işlerine gidememişlerdir. Zira trenler ancak müşkülâtla gayrimuntazam işliyebilmişlerdir. Nehir üzerindeki seyrüsefer de gayrimuntazam olmuştur. Filâdelfiyada tramvaylar yollardan çıkmıştır. Mariland'da elektrik kabloları donmuş ve beyaz evin kapısında asılı bulunan 1000 dolar kıymetinde bir fener kopup parçalanmıştır.

Birçok şehirlerde kapı ve pencere araları buz tutmuş ve buzları kırmak icap etmiştir.

NEVYORK, 21 (A.A.) — 4,000 kadar yolcu taşıyan 15 tren Connecticut ve Rode - İsland hükûmetleri dahilinde karla sarılıp kalmıştır. Boston ve Nevyork hükûmetlerinde de iki Ekspres yolda kalmıştır. Ray üzerinde otobüs hattı da Houg - İsland civarında kardan dolayı işliyememektedir.

Rüzgârın yıktığı karlar bu hat üzerinde bazan iki metreye yükselmektedir. Kızaklarda bile uzak yerlerde ve tek başına olan evlere yiyecek götürmek kabil olamamaktadır.

Vapurlar tehlikede

NEVYORK, 21 (A.A.) — Saatte 100 kilometreden fazla süratle esen rüzgâr birçok vapurları tehdit etmektedir. Sahil muhafızı gemiler, birçoklarının yardımına gidip onları yedeklerine almak mecburiyetinde kalmışlardır.

Karları kaldırmak için bir milyon daha

NEVYORK, 21 (A.A.) — Hararet derecesi yükselmektedir. Kar fırtınasının sonu geleceğe benzemektedir. Bu fırtınalar esnasında 25 kişi ölmüştür. Denizde bulunan sekiz vapur henüz tehlikede bulunmaktadır. Bunlar imdat istemişlerdir. Sahil muhafızlarının gayreti sayesinde hiç bir felâket vuku bulmamıştır. Nevyork şehrinin kardan temizlenmesi için birçok işsiz ameelye iş çıkmış ve bu hususta bir milyon dolar sarfına zaruret hasıl olmaktadır.

Viyanada da şiddetli kış var

VİYANA, 21 (A.A.) — Dünkü gün Viyanada ve vilâyetin hemen her tarafında hüküm süren şiddetli bora, maddî mühim [illegible] derek, gece yarısı şi[illegible] uzun senelerden beri [illegible] nisli görülmemiş bir kar fırtınasına çevirmiştir.

Viyanada kar tabakasının kalınlığı 50 santim, başka yerlerde ise 80 - 90 santimi bulmuştur.

Memleketlerin her noktasından demiryolu münakalâtı ve telgraf ve telefon muhaberatında tezebzüpler vukua geldiği haber vehrilmektedir.

Viyana tramvayları işlemiyor.

Sessiz tayyare

İngilizler sessiz tayyare yapmağa muvaffak olmuşlar

LONDRA, 21. A.A. — Daily Herald gazetesine göre hava nezareti taharriyat ve tecrübeler şubesi hiçbir âletin geldiğini kaydedemiyecek sessiz bir tayyare hazırlamakla meşguldur.

Motörün görültüsü kolayca bertaraf edilmiştir, şimdi sadece pervanenin gürültüsü ile meşgul olunmaktadır.

300 milyon işçiye iş bulunmuş

VASHINGTON, 21. A.A. — Jeneral Johnson radyo ile, yakında N. R. A. hakkında yapılmak istenilen tenkitlerin dinlenebileceği umumî celselerin açılacağını Amerika halkına bildirmiştir. Jen jeneral demiştir ki :

" Geçen temmuzdanberi (N.R.A.) 300 sanayi için kanunlar yapmış ve 200 kadarını da hemen hemen hazırlayıp bitirmiştir. Bu kanunlarda hatalar olduğu kabul edilebilir. Fakat şurasını kaydetmek lâzımdır ki, 300 milyon işsize iş bulunmuş ve alım kabiliyetleri 3 milyar dolar arttırılmıştır. Eğer papazları gibi kollarımızı kavuşturup otursaydık, bu neticelere varamazdık.

Almanya eski politikayı bırakmamıştır

BERLİN, 21. A.A. — Alman telgraf ajansından : Polonya ayanında hariciye komisyonu reisi Prens Radzivill, Krakovi şehrinde siyasî şahsiyetler karşısında yapmış olduğu bir beyanatında ezcümle demiştir ki:

— Almanya-Polonya anlaşması, iki memleket münasebetlerinde bir noktai nazar değişikliği yapmıştır. Bu anlaşma hasımları nezdinde bile hürmet ve muhabbet kazanmış olan başvekil Hitlerin büyük cesaretini isbat etmiştir. Almanya tarafından son yapılan tanzimat, yeni bir Almanya yaratmıştır. Bu Almanyanın politikası, Hitler'in nezareti altında, evvelki Almanyadan başka bir yol seçmiştir.

Mm Aleksandre Dumas

PARİS, 21. A.A. — "Kamelya'lı kadın" romanının meşhur muharriri Aleksandre Dumas'nın dul zevcesinin vefatı haber verilmektedir.

Lord Eden'le Müzakereler

Gazetelere göre müsait bir hava içinde başladı

BERLİN, 21 (A.A.) — Başvekil dün M. Eden'i kabul etmiştir. İngiltere sefiri ile Hariciye ve Millî Müdafaa nazırları mülâkatta hazır bulunmuşlardır. Çok dostane bir hava içinde cereyan eden bu uzun görüşme silâhsızlanma meselesinin halli etrafında geçmiştir. Son aylar zarfındaki diplomatik müzakeratta teşrih edilen Alman teklifleri ile son İngiliz muhtırası bu görüşmede hareket noktası olmuştur. Görüşmelere bugün de devam edilecektir.

Müzakereler müsait

BERLİN, 21 (A.A.) — Lord Eden in Berlin'e vâki olan seyahatini tefsir ederek "Der Tag" gazetesi diyor ki: 'İngiliz nazırı, İngiltere matbuat mümessilleri huzurunda Berlin'deki görüşmelerinden memnuniyet beyan etmiş ve bu görüşmeler esnasında epey terakki kaydolunduğunu söylemiştir. Bu beyanat, müzakeratın devamını mümkün kılabilmek için Almanlar tarafından elden gelenin esirgenmediğini göstermektedir."

Deutsche Allemeine Zeitung da: "Lord Eden, müzakeratın mabadini nikbin bir nazarla görüyor gibidir. Şimdi artık müsbet imkânlar mevcuttur. Dünkü görüşmeler, daha ziyade iptidaî mahiyette idi. Bugünküler, daha çok ehemmiyeti haiz olacaktır." diyor.

Sovyetlerin vazıyet ettikleri Amerikan emlâki

VAŞINGTON, 21 (A.A.) — Binden fazla Amerikalı vatandaş ve cemiyet, hükûmetten Sovyet Rusyaya karşı ve Amerikan - Sovyet borçları hakkında metalibatta bulunmuştur.

Mütalebatın bazıları gûya ihtilâlden sonra vaziyet edilmiş emlâk hakkında yapılmıştır.

Bunların kıymeti 65 milyon dolar gösteriliyor. Bununla beraber bu hususta hiç bir tafsilât verilmemektedir.

Fransız meclisinde bütçe müzakereleri

PARİS, 21 (A.A. — Meclis dün öğleden sonra bütçe müzakeresine başlamıştır. Evvelce karar verildiği gibi bütçe toptan müzakere edilecektir.

Raportör M. Jacquier Maliye komisyonunun tam müvazene teklif ettiğini söylemiştir. Varidat bu suretle 48,622 milyon yükselecek ve açık kapanmış olacaktır.

Raportör, gelecek bütçelerin açık vermelerine mani olmak için masrafın bilhassa demir yolları mesrafının önüne geçilmesi lüzumundan bahsetmiştir.

İtalyaya girip çıkan ecnebiler

ROMA, 21 (A.A.) — Turizm komiserliğince, tutulan resmî istatistikiere nazaran, İtalyaya girip çıkan ecnebilerin adedi öşyle tesbit olunmuştur:

1931 de 2,186,000 , 1932 de 1,905,000 ve 1933 te 2,528,000 dir.

Almanyada Ölüler günü

Harpte ölenlerin hatırası merasimle anılacak

BERLİN, 21 (A.A.) — 25 Şubata tesadüf eden paskalyeden evvelki beşinci pazar bütün Almanyada cihan harbinde ölen askerlerin hatırlanması günü olarak tesit edilecektir. Bütün eğlenceler menedilecektir. Berlinde yapılacak olan merasime Reisicümhur ve bütün hükûmet azası iştirak edecektir.

BERLIN, 21 (A.A.) — Alman Ajansı bildiriyor: Vekischer Baehter gazetesi, on dört sene mücadele başlığı altında neşrettiği bir makalede 23 şubattan 27 şubata kadar olan günlerin milliyetperver sosyalist hürriyetinin yıldönümünü teşkil edeceğini ve bu günlerin hususî bir surette tesit olunacağını haber veriyor.

23-2 dört sene evvel Herts Wessel'in öldüğü gündür. 24 şubat 1920 de Hitler Münich'de ilk büyük milliyetperver sosyalist içtimaında programının 25 umdesini ilân etmiştir. 26 Şubat 1925 de Völkischer Beebahter, fırka hakkında verilen memnuiyet kararının kaldırılmasından sonra, intişara başlamıştı. Erftesi gün Hitler, hapishaneden çıktıktan sonra ilk defa olarak Münich de bir nutuk söylemiş ve fırkayı Münich'de tekrar yaşatmıştır.

İspanyol işçileri ihtilâl mi hazırlıyor?

BARCELONE, 21 .A.A. — Barcelone Kızıl sendikalar federasyonu komitesinden 17 aza tevkif edilmiştir. Bunların üzerinde çok mühim evrak çıkmıştır. Bunların içinde Saragosso'da geçenlerde toplanan milli iş federasyonu müzakerelerinin zabıtları çok mühimdir. Bu zabıtlarda millî umumî işçiler ittihadının ihtilâlci bir tek cephe teşkili teklifi vardır.

M. Pesmezoğlu

BERLİN, 21 (A.A.) — Propaganda nazırı M. Göebbels dün Yunan iktısat nazırı M. Pesmazoğluyu kabul etmiştir.

SON DAKİKA

Kayseri mensucat fabrikasının inşasına nisanda başlanacak

Fabrikada 1400 amele çalışacaktır

ANKARA, 21. A.A. — Rusyadan kredi ile mubayea olunacak makinalar ile kurulacak fabrikalardan Kayseri mensucat fabrikasının muamelesi ikmal edilmiş, kati plânlar gelerek nisan ayı zarfında bina inşaatına başlanmak üzre tedbirler alınmıştır. Iplikhanesi 32 bin iğ dokuma hanesi 1008 tezgâhtan müteşekkil olan fabrika çıkaracağı altı tuz milyon metre kumaşı boyamak ve hazırlamak için lâzım gelen makinalarla de mücehhezdir.

Fabrika Adananın iane denilen pamuğunu kullanacak ve senede bunun birincisinden bir buçuk milyon, ikincisinden 3 milyon 300 bin kilo sarfedecektir.

Fabrikanın bu istihsali 1400 amelenin geceli gündüzlü mesaisile meydana gelecektir. Diğer fabrikalar için de tetkikat yapılmakta ve birinci projeleri hazırlanmaktadır.

Yüksek sıhhat şûrası dün şubat içtimaına nihayet verdi

ANKARA, 21 (A.A.) — Yüksek Sıhhat şûrası 17 şubatta başlıyan içtimaını dün bitirmiştir. Bu içtimada yenecek ve içecek maddelere konulmasına müsaade edilen boyalarla antiseptik maddelere süt ve mamulâtına dair talimatnameler ve hususi hastahaneler nizamnamesi lâyihalarını tetkik ve tasvip etmiştir. Bundan başka baytarların hayvan tedavisi için verecekleri uyuşturucu maddeler reçetelerinin bazı şartlar altında eczahaneler tarafından kabulüne karar verilmiş ve memleketin umumî sıhhî vaziyeti ve bulaşıcı hastalıkların seyri mütalea edilerek bunların tamamen tabii bir halde olduğu tesbit edilmiştir.

Ankarada ofis teşkilâtı

ANKARA, 21 (Telefonla) — İstanbul ofisindeki memurların bir kısmı martta merkeze davet edilecektir. Yeni teşkilâtta İstanbul ofisindeki memurlardan hiç biri açıkta kalmıyacaktır. Kurtoğlu Faik Beyin ofis reisliğine tâyini kararlaşmıştır. Ofsin İstanbul ve İzmirde birer bürosu bulunacaktır. İleride diğer limanlarımızda da bürolar açılacaktır. Ofiste yeniden alınacak memurlarda birçok evsaf aranması mukarrerdir.

Balkan haberleri

Misak lehinde

Bir Bulgar gazetesi Sofya hükûmetinin takip ettiği hattı hareketi beğenmiyor

Sofyada çıkan Mir gazetesi Moncarof imzasile Balkan misakı hakkında uzun bir makale neşretmektedir. Makale muharriri misaka karşı Muşanof hükûmetinin takip ettiği hattı hareketi tasvip eden Bulgar matbuatını ve hükûmetin noktai nazarına iştirak eden muhalefeti takbih eylemektedir. Muharrir diyor ki:

"Dört Hariciye nazırının beyanatından sonra, istikbalde dört hükûmetin Bulgaristana karşı dostane bir hattı hareket takip edecekleri doğrudur. Fakat bizim sebebiyet verdiğimiz şüphe, onların nazarında gittikçe büyüyecektir. Misakın haricinde kalmakla, Cemiyeti Akvamdan bizden alınan toprakları geri alabileceğimize inanmak safdillik olur.

Misaka girmemekle karşımızda 60 milyon nüfuslu Balkan hükûmetleri bulunuyor demektir. Bulgar hükûmeti, Cemiyeti Akvamın bu kuvveti de hesaba katmıyacağını mı zannediyor? İnfirat halinde klamak misak arasından birini intihap etmek lâzım gelirse, elbette ki misak şayanı tercihtir. Komşularımız bir fenalık yapmış olabilirler, fakat bizde akliselim gösteremedik. Zira onların etrafımızda bir demir çember çevirmelerine müsaade ettik. Onun içindir ki ittihaz ettiğimiz hattı harekette iyi bir şey görmüyoruz.,,

Temps'da bir yazı

Temps gazetesinde Balkan misakı hakkında çıkan bir yazıdan şu satırları alıyoruz:

"Yunanistan ile Türkiye arasındaki bu barışıklık, geçirdiği safhaların olduğu kadar neticesinin de vuzuhu ile, bizim üstünkörü ehhemiyet verdiğimiz, fakat muasır politikanın muazzam bir manzaradır. Yüz binlerce Yunanlının Avrupaya ve o kadar Türk Asyaya nakli, artık iki tarafın da tâ salâmından beri boğuştukları toprak kavgasını bertaraf etmesile dikkate değer.

Bu kadar sarsıntıya on sene kadar az bir zaman sonra, eğer iki millet bu kadar kardeş olursa, bu, dünyanın hissiyatındaki değişikliğe belki de bir işarettir. Küçükler anlaşıyorlar, halbuki şarkta ve garpta devler biribirlerini tehdit ediyorlar.,,

Habeşistan mütehassıs zabit isteyor

ATİNA, 21 (Milliyet) — Hariciye nezaretine dün Habeşistan Hariciye nezaretinden bir mektup gelmiştir. Bu mektupla biri hava kuvvetleri, diğeri sıhhiye işleri için Yunanistandan iki mütehassıs zabit istenmektedir.

Selânik belediye meclisi

ATİNA, 21 (Milliyet) — Makedonyada belediye intihabatının neticeleri malûm olmuştur. Selânik belediye meclisindeki otuz azadan on yedisi millî ve birlik ve hükûmete mensupturlar.

Kavala belediye reisi

ATİNA, 21 (Milliyet) — Kavala belediye reisi M. Paçalidi komünist fırkasına mensup olduğundan azledilecektir.

Yunanistanda fırkalar rüesasının içtimaı

ATİNA, 21 (Milliyet) — Hariciye nazırının beyanatta bulunacağı fırkalar reislerinin toplanacakları tarih cuma günü tesbit edilecektir.

Bu toplantıda Mösyö Venizelosun da bulunup bulunmıyacağı malûm değilse de, bir kaç gün evvelki beyanatına nazaran, şayet Hariciye nazırı tarafından davet vaki olursa, içtimaa gelecektir.

Yunan maliye nazırı

ATİNA, 21 (Milliyet) — Mezuniyete Fransaya gitmiş olan Maliye nazırı M. Lovardos dün gelmiştir. Nazırın istifa edeceği ve kabinede değişiklikler olacağı hakkında yeniden rivayetler çıkmıştır.

Bulgaristanda nahiye intihabatı

SOFYA, 21 (Milliyet) — Geçen pazar günü yapılan nahiye intihaplarında hükûmet reylerin yüzde elli beşini muhalifler de yüzde kırk beşini almıştır. En çok rey alanlar hükûmette bulunan çiftçi, demokrat ve muhalif Zogover (Tsankof) fırkalarıdır. Dahiliye nazırı Gospodin Kirginof intihap münasebetile yaptığı beyanata: "Hükûmet reylerini muhafaza etmiştir. Tsankof ve (Alexandr Stam boliski) fırkalarının reylerinin çoğalması, komünistlerin onlara iltihak etmelerinden ileri gelmektedir." demiştir.

Hem harp, hem tayyare gemisi

LONDRA, 21 (A.A.) — "Daily Telgraf" a göre, Amerika hükûmeti mevcut muahedeler ahkâmına istinaden, ayyevm kendi tezgâhlarında hali inşada bulunan onar bin tonluk dört kruvazörden bir tanesinde bir tayyare güvertesi bulundurulacağını, alâkadar devletlere bildirmiştir.

Yüksek tonilâtolu bir geminin, aynı zamanda hem harp, hem de tayyare gemisi olarak kullanılması, bununla ilk defa vaki olacaktır.

129 amelenin cesedi ocaktan çıkarılacak

PRAG, 21 (A.A.) — Osekten bildirildiğine göre, 10 kânunusani tarihinde vuku bulan yangın ve infilâkı müteakip ağzı tıkanmış olan Nelson maden ocağı dün tekrar açılmıştır.

İki mütehassıs kafilesi, ocağın içerisine girerek , kazanın ne suretle vuku geldiğini tetkik edecek ve ocağın içinde ölüp te bugüne kadar çıkarılamıyan 129 amelenin cesetlerini araştıracaktır.

M. Doumergue ayanda alkışlandı

PARİS, 21 (A.A.) — Ayan dün öğleden sonra tasarrufu müdafaaya dair bir projeyi müzakere etmiştir.

M. Doumergue, ilk defa olarak hükûmet sırasına oturmuş, ayan azaları tarafından uzun uzun alkışlanmıştır.

M. Doumergue, heyecanla teşekkür etmiş, ayan azalarından kendisine yardım etmelerini istiyerek şunları söylemiştir:

— Muvaffak olacağıma itimadım var.,,

Alman ordusunda gamalı haç

ROMA, 21 (A.A.) — Volf bildiriyor: Giornale Ditalya gazetesi, Almanya ordusunda milliyetperver sosyalist alametinin kabulünü faşist İtalyanın memnuniyetle karşıladığını yazarak diyor ki:

Büyük bir memleketin ordusu bu halde siyasetle meşgul olmıyacaktır. Fakat bu ordu içerisinden teşekkül ettiği milletin tarihi inkişafı haricinde kalamaz.

Times Almanyaya Çıkışıyor

Üç Bulgarın halâ bırakılmamasına kızıyor

LONDRA, 21 (A.A.) — Leipzig mahkemesi tarafından beraet ettirilen Reichstag yangını maznunlarının elân devam eden mahpusiyetleri Times gazetesinin tavrı, bu muhafazakâr gazetenin adeti olduğu itidalden ayrılmasına sebep olacak derecede itirazını mucip olmuştur. Bu gazete ezcümle şunları yazıyor:

"İngilterede herşeyden üstün bir his varsa, o da, zulme karşı nefrettir. Bu itibarla Dimitrof ile arkadaşlarının Berlin gizli polis hücrelerinde hapsedilmelerinin vatandaşlarımızın çoğunda doğurmuş olduğu nefret hissini mübalâğa etmek kabil değildir. Önümüzde duran çetin meselelerin esasında karşılıklı iyice anlaşmamıza mâni olacak başlıca bir engel vardır ki, o da şudur:

Almanya, diğer milletlerle ayni mü savat seviyesinde tutulabilir mi ve tutulmalı mıdır?

Hukuk müsavatı istediği zaman, biz, herkesten daha devamlı bir şekilde Almanyayı tuttuk. Fakat Reichstag esirlerinin kurbanı oldukları, açık ve kasti olarak adaletin inkıra edilişi, efkârı umumiyeyi, Almanyayı diğer medenî milletler sınıfından ayrı bir sınıfa sokmak için hesaplı bir harekete benziyor.

Rusyada yeni büyük bir kanal

MOSKOVA, 21 (A.A.) — Moskovayı Dona bağlamak için hazırlanan proje ikmal edilmiştir. Volva - Don kanalı hakkındaki projenin hazırlanmasına başlanmıştır.

Kalaçdan Volgaya kadar olan kısımda tetkikata başlanmıştır. Kanal beş metre derinliğinde ve takriben 100 kilometre uzunluğunda olacaktır. İkinci beş senelik devrenin nihayetinde Volga - Don kanalı üzerindeki eşya nakliyatı Panama kanalı nakliyatı derecesini bulacaktır.

Sovyetler İngiltereye tayyare ısmarlayanlar

SOFYA, 21 (Milliyet) — Londrada nbildiriliyor: Sovyet Rusya, İngiltereye 300 tayyare ile 3 denizaltı gemisi ısmarlayacaktır. Bu siparişler kredi üzerine olup pek yakın bir zamanda yapılacaktır.

Gazi Hz. ve Amerikalılar

Amerikada halk Gazi'yi Musolini'den üstün tutar

Amerika gazetecilerinden Neuw Herald Tribune gazetesi muhabiri Mösyö Thomas Sugrue şehrimize gelmiştir. Amerikalı meslektaşımız Avrupada gazetesi namına bir tetkik seyahati yapmaktadır.

Evvelâ İtalya ve Macaristana uğramış, oradan İstanbula gelmiştir.

Mösyö Sugrue dün Perapalas otelinde kendisile görüştüğümüz esnada bize şehrin İstanbul tarafındaki tarihî abidelerle pek ziyade alâkadar olduğunu, camileri ve müzeleri beğendiğini söyliyerek dedi ki:

— Amerikada halk Türkiyeye karşı alâka gösteriyor. Bilhassa Büyük reisiniz Gazinin başardığı büyük işler herkesin nazarı dikkatini celbetmiştir.

Amerikalılar, Gazinin, bugün dünyanın sayılı şahsiyetlerinden biri bulunan Mösyö Mussolini'den daha büyük işler gördüğüne kaildirler. Bu sebeple Amerikalılar Türkiyeden gelecek haberlere ehemmiyet veriyorlar.,,

Bundan sonra Amerikalı meslektaşımız ile meslek hakkında bir hasbihalde bulunduk. Amerika, bugün gazeteciliğin en müterakki bulunduğu bir memlekettir. Miktarı yüz binleri geçen gazete satışları, sahiplerini milyonerler derecesine çıkaran ve yazıları dünyada büyük alâka uyandıran ve bazen de ortalığı ayaklanmaya sürükleyen, vukuattan karilerini gününde ve rakibi olan gazetelerden bir kaç saat evvel haberdar etmek için şayanı hayret fedakârlıklara katlanan gazeteler Amerikada bulunuyor.

Petrol kralı, otomobil kralı, çelik kralı gibi iktısat ve ticaret âleminin doğurduğu daha bir çok krallar arasında bir de gazete kralının bulunduğu memleket Amerikadır.

Amerikalı meslektaşımızın verdiği habere göre son zamanlarda, Amerikada gazetecilik te bir buhran geçirmiş, sonra yeni reisicümhur Mösyö Roosevelt'in intihabı üzerine buhran biraz zail olmuştur.

Gazeteciliği müterakki olan bir memlekette gazete muharrirlerinin kazancı da gazetecilikteki terakkisi nisbetindedir.

Mösyö Sugrue bu hususta bize dedi ki:

— Amerikada istihbarat işlerile meşgul olan bir gazeteci, ilk işe başladığı zaman tecrübe mahiyetinde olmak üzere haftada 30 dolar alır. Sonra tecrübe devresini geçirip te iyi bir muharrir olduğu zaman maaşı haftada 150 dolara kadar çıkabilir. Tahrir müdürleri ayda 1000 — 1500 dolar alırlar.

Bununla beraber mesleğinde mahir bazı istihbaratçı gazeteciler vardır ki bunlar bazen tahrir müdürlerinden fazla maaş alırlar.

Gazetelerin satışına gelince; Neuw Herald Tribune günde 350 bin nüsha satar. Bu miktar, Amerikada gazeteciliğin terakkisine göre az görülebilir. Fakat unutmamalı ki Nevyorkta günde on büyük ve sonra irili ufaklı yüzlerce gazete ve mecmua çıkar. Ve bunların her birinin kendisine göre bir kari sınıfı vardır.

Sonra her şehir ve kasabada da bir kaç gazete neşrolunur.,,

Amerikada gazeteciler nasıl yetişir? Meslektaşımız bu suale de şöyle cevap veriyor:

— Amerikada her üniversitede bir gazetecilik şubesi vardır. Fakat bunların en mühimmi Columbia üniversitesinin gazetecilik şubesidir. Bununla beraber, bütün gazeteciler bu mekteplerden mezun değillerdir. Gazetecilik her şeyden evvel bir zevk, istidat, kendi kendisini yetiştirmek meselesidir. Amerikada meşhur gazeteciler arasında gazetecilik mektebinde tahsil etmemiş, yalnız hukukşinas, ve maliyeci olarak yetişmiş gazeteciler de vardır.,,

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Resmî dairelerimize dair bir müşahade

Bugünkü rejimin başları, eski devirden işgal altında bir memleket, kadrosu boş bir ordu, mebhut bir millet, bir sürü borç ve yer yer harap daireler tevarüs etti. Memleketi nasıl kurtardığını, ordu yu nasıl gençleştirip zindeleştirdiğini, millete nasıl yaşama kudreti verdiği ve borçları da nasıl tatlıya bağladığını anlatmaya bilmem lüzum var mı?. Kala kala, devlet dairesi ismi altında yer yer mevcut olan harabelerin imarı kaldı.Bu da kolaylıkla ve çabucak olur şey değildir. Bir taraftan yeni bir hükûmet merkezi yapıp dururken ayni zamanda bütün vilâyetlerin binlerce resmî binalarını yaptırma ya her şeyden evvel para yetişmezdi. Onun için hükûmet vekarile mütenasip dairelerin inşasını beklerken sabırlı olmalıyız... Lâkin bu dairelerin halkın işini kolaylaştıracak kıvamda olmasına da ikinci ve üçüncü derece memurlar dikkat etmelidirler; onlar ancak bu suretle bir halk rejimi olan cümhuriyet idaresine karşı olan vazife bağlarının kuvvetini gösterebilirler.

İki gün evvel bir iş için İstanbul vilâyetine bağlı kaymakamlıklardan birine gittim. Nüfustaki işi bitirdim. Diğer bir iş için mal müdürlüğünü aradım. Bütün kaymakamlık binasını dolaştım. Malmüdürlüğünü bulamadım. Sormaya mecbur oldum. Ayakla ancak yirmi dakikada gidilir bir semtte olduğunu söylediler.. Ne yapalım?. Yürüdüm ve malmüdürlüğünü buldum. Işimi anlattıktan sonra neden kaymakamlıktan bu kadar uzakta olduklarını sordum:

— Bu oturduğumuz bina emvali metrûkedendir de onun için! Cevabını verdi...

— Halka güç oluyor.... Sanırım. dedim..

Ve şunu öğrendim:

Ait olduğu kaymakamlıktan yirmi dakika uzakta olan bu malmüdürlüğüne merbut ve ancak onun için ve onun emrile işleyen vezne, yirmi dakika uzakta bulunan kaymakamlık binasında imiş. Şimdi birinin kaymakamlık binasındaki tapu dairesinde bir işi olduğunu farzedelim. Tapu, iş sahibinin borcu olup olmadığını malmüdürlüğünden sorar. İş sahibi kâğıdını alır ve yirmi dakika yürüdükten sonra malmüdürlüğüne gelir. Malmüdürlüğü tetkik eder, ve vergiden şu kadar kuruş borcu olduğuna ve paranın tahsiline dair vezneye müzekkere yazar. İş sahibi bu müzekkereyi alır, tekrar yirmi dakika yürür, vezneye gider.. Parayı yatırır. Makbuzu alır.Malmüdürlüğündeki kaydı kapatmak için tekrar yirmi dakika yürür ve kaymakamlıktaki tapu dairesine giderek işini yaptırmaya başlar. Şimdi bu, ne rejimin meşgul olabileceği, ne de haberdar olacağı şeydir. Bu artık oradaki memurların dirayet ve insafına kalmış bir şeydir ve bir kaymakamlığa merbut malmüdürlüğünün yirmi dakika uzağa atılmayacağını, hele bir müdürlüğünün veznesinin ondan ayrılarak kaymakamlıkta yani yirmi dakika uzakta bırakılmayacağını kestirmek için de büyük bir insaf veya dirayete lüzum yoktur. Ben bu misali madde tayin ederek tesbit edebilirim ama tabiî okur okumaz alâkadarlar farkına varırlar.. Bu şekil halk için güç bir şeydir. Gönül ister ki, devairi yenilemesek bile biribirinden fersahlarla uzak parçalara ayırmıyalım.. Halbuki maalesef İstanbuldaki bütün daireler böyle parça parça ve biribirinden hayli uzakta şubelenmişlerdir. E, bu da iş sahipleri için kolay olmuyor!

Yangın kulesinin hali

Dikkatli bir okuyucumun bana yazdığı mektuptan şu kısımları alıyorum:

"Gazetelerde benim gibi siz de resmî dairelerde yangın tertibatı alındığını okumuşsunuzdur. Bugünlerde bir vesile ile Beyazıt kulesine çıktım ve bukulenin içinin ahşap olduğunu taaccüple gördüm. Ahşap katmları az bir masrafla betona tahvili kabil olan bu binada yangın tertibatı yok. Başkalarına mal ve canını kurtarmak için hiç durmadan etrafı tarassut eden bu kulenin zavallı sakinlerinin biri yangın zuhurunda kurtarmanın bir az müşkül olacağını zannediyorum. Çünkü buraya ne belediyemizin yeni aldığı merdiven yetişir, ne de su o irtifaa çıkabilir."

Vâkıayangın kulesinde bir yangın çıkması pek hâtıra gelmezse de yangınların hep hâtıra gelmiyen yerlerden çıktığına göre karimizin su mülâhazası pek te avkırı değildir.

FELEK

Ekonomi

Yumurta Ucuzladı

1914 tenberi bu kadar ucuzladığı olmamıştı

Yumurta ihracat tacirleri dün öğleden sonra Ticaret odasında bir içtima yapmışlardır. Oda umumî kâtibi Vehbi Beyin de iştirak ettiği bu toplantıda yumurta ihracatımızın son zamanlarda geçirdiği buhran etrafında görüşülmüştür. Bu meyanda Ispanyollarla vâki olan temas, Almanyanın kontenjanı genişletmek için yapılan teşebbüsler üzerinde oda tarafından yumurtacılara izahat verilmiştir. Yumurta fiyatları son günlerde çok ucuzlamıştır. Bunda ihracat yapılamaması yegâne âmildir. Fiyatlar bugün inanılmayacak kadar düşmüştür. Şehrin hemen her tarafında yumurta 40 paraya satılmaktadır. 1914 senesinde beri yumurta fiyatlarının bu kadar düştüğü görülmemiştir.

Ispanyol heyeti ile odada temaslar

Şehrimizde bulunan Ispanya ticaret heyeti dün öğleden evvel Ispanya Ceneral konsolosile beraber Ticaret odasını ziyaret etmiştir. Oda birinci reisi Nemli zade Mitat, oda umumî kâtibi Vehbi Beyler heyeti kabul etmişlerdir. Heyet odada bir saatten fazla kalmış ve muhtelif meseleler üzerinde görüşülmüştür. Ispanyol heyeti Türkiye ile Ispanya arasındaki ticaretin daha fazla inkişafı için Ispanyol tüccarlarının arzularını odaya bildirmiş ve odanın da bu hususta çalışmasını temenni etmiştir.

Muz lezzetinde kavunlar

Ihracat ofisine gelen malûmata göre önümüzdeki ilkbaharda kavun ekilmek üzere Ziştana civarında Tuna sahillerinde vâsi mikyasta tarlalar hazırlanmaktadır. Buralara hususî bir cins kavun ekilecektir. Muz lezzetini haiz olan bu kavunların Almanya ve Avusturyada pek çok sürülebileceği ümit ediliyor.

Yeni ticaret anlaşmaları

Ihracat ofisinden son günlerde yeni ticaret anlaşmaları hakkında birçok malûmat istemektedir. Ofis bu malûmatı vermektedir.

Ecnebi kontenjanları geç geliyor

Hemen bütün memleketlerin kontenjan listelerinde Türkiyeye ayırdıkları miktar ekseriya buradaki alâkadar markamlara çok geç gelmektedir. Bu yüzden ekseriya bu kontenjan haklarından istifade etmek imkânı bulunmamaktadır. Meselâ Almanyanın memleketimiz için ayırdığı son şubat yumurta kontenjanı daha yeni gelmiştir. Henüz bu kontenjandan istifade edilememiştir, edileceği de pek ümit edilmemektedir.

Yarım milyon ölçü damgalandı

Ölçü ve âyarlar başmüfettişliği şimdiye kadar İstanbul mıntakasında yarım milyon yeni ölçüye damgalama kâğıdı vermiştir. Gerek belediye, gerek ölçü ve âyarlar başmüfettişliği şimdiye kadar birçok kimseleri muvafık ölçü kullanmadıkları için mahkemeye vermiştir. Başmüfettişlik şirekt saatlerinin muayenesine de başlamıştır. Halen Terkos ssaatleri muayene edilmektedir. Elektrik, su ve havagazı saatlerinin muayenesi için de yeni makineler ısmarlanmıştır.

Yeni ölçüler nizamnamesi tatbik sahasına konulduğu zaman, ellerinde damgasız ölçü âleti bulunanların Şubat başlangıcına kadar ayar memurluklarına müracaat etmeleri lâzımgeliyordu. Bu arada ölçü saatlerinin de kontroldan geçirilmesi için su, elektrik ve havagazı şirketlerinin de resme nmüracaat etmeleri kendilerine bildirilmişti. Alâkadarlar tarafından ölçüler nizamnamesi hükümlerine riayet etmedikleri iddia ve kaydile ilk defa olarak elektrik ve Kadıköy su şirketleri hakkında müddeiumumiliğe müracaat edilmiştir.

Bir haftalık piyasa hareketleri

Ticaret borsasının haftalık raporuna nazaran: yemlik arpa fiyatlarında gevşeklik kaydedilmiştir. Evvelki haftanın 2 kuruş 40 santim orta fiatına mukabil bu hafta Borsada 182000 kilo arpa 3 kuruş 31 santimden muamele görmüştür. Biralık arpalar da 5 santim kadar bir tenezzül vardır. Borsada 2 kuruş 75 santimden 105000 kilo biralık arpa geçirilmiştir. Dahilden 272 ton arpa gelmiş ve 87 ton harice gönderilmiştir. Buğday fiatları düşüktür. Yumuşak sert ve kızılca bütün cinslerde geçen haftaya nazaran 4 ten 16 santime kadar bir tenezzül kaydedilmiştir. Borsada muamele yekûnu 954000 kilodur. Bu haftanın buğday mevaridatı 4711 tondur. İstanbulun buğday ve un istoku hafta sonunda 31254 tondur. Fındık fiatlarında büyük değişiklikler kaydedilmiştir. 20 kuruş 59 santimden 1840 kilo kabuklu; 47 santimden 8400 iç tombul ve 43 kuruş 27,1-2 santimden 5040 kilo sivri iç fındık Borsada tesçil ettirilmiştir. Hafta zarfında fındık mevaridatı kabuklu 2400 iç 7540 kilodur. Geçen hafta 2 kuruş 54 santimden muamele gören sarı mısırlar bu hafta kilosu 2 kuruş 51 santim orta fiatla satılmıştır. Borsada muamele yekûnu 629000 kilodur. Dahilden 370 ton gelmiş hariçte de 39 ton gönderilmiştir. Borsada kilosu 37 kuruş 54 santimden 44257 kilo beyaz peynir ve 54 kuruş 56 santimden 13089 kilo tam yağlı kaşar peyniri satılmıştır. Susam fiatlarında da mahsüs bir tereffü vardır. Geçen hafta 9 kuruş 91 santim orta fiatla satılan susamlar bu hafta 10 kuruş 29 santimden muamele görmüştür. Satış yekûnu 277 bin 300 kilo olup dahilden mevaridat 109 tondur. Tiftiğin haftalık orta fiatları oğlak 52, anamal 46 kuruş 46 santim, deri 40 kuruş 67 santimdedir. Yapak Anadolu kırkımı hafta zerfında 43 kuruş 67 1-2 santim orta fiatla muamele görmüştür.

Inhisarlarda

Afyon karteli Bugün toplanıyor

Aksayı Şarkta da satış imkânları aranıyor

Afyon inhisarına gelen malûmata göre, Avrupa uyuşturucu maddeler fabrikası Karteli heyeti umumiyesi bugün Balde toplanacaktır. Bu toplantıda münhasıran Türk - Yugoslav afyon satış bürosile İstanbulda yapılan müzakerat üzerinde görüşülecek ve müzakerata devam için daha fazla salâhiyet istenecektir.

Diğer taraftan uyuşturucu maddeler inhisarı ve Türk - Yugoslav afyon satış bürosu Kartel haricî fabrikalarla temas halindedir.

Aldığımız malûmata göre büro Aksayi Şarkta afyon satışı için mühim bir teşebbüs üzerindedir. Bu hususta temaslara devam edilmektedir.

Son günlerde Amerikaya da mühim miktarda Türk afyonu ihraç edilmiştir.

25 inci yıl

215 fakire yeniden yardım yapılıyor

Topkapı Türk fıkaraperver müessesesi Şubatın 24 üncü günü kurulduğu günün yirmi beşinci yılını bitirmiş olacaktır. 25 seneden beri muhitinde durmadan, dinlenmeden, bütün yoksullara yardım eden bu hayir müessesesinin 25 yılını dolduruşu münasebetile merasim ve müsamere yapılması düşünülmüş ise de müessesenin başında bulunanlar bunu istememişler ve bu mesut günü gönülden kutlulamakla iktifayi muvafık bulmuşlardır. Cemiyetin müessis ve müdürü Dr. Galip Hakkı Bey bu münasebetle muhitteki fıkarayı sevindirmeği daha muvafık bulmuştur. Müessesenin bu şekildeki kutlulanmasına filen iştirak arzusunda bulunanların kışın bu soğuk günlerinde yoksullara yardım etmeleri beklenmektedir. Kutlulamaya iştirak edecekler para, giyecek veya yiyecek yardımı yaparak müessesenin gayesine hizmet suretile yaptığı çalışmanın en büyük ve kıymetli mükâfatını vermiş olacaklardır. Müessese hergün öğleye kadar açıktır. Ve her yardımı kabul etmektedir. Yarınki cuma günü 25 inci yıldönümü münasebetile müessesede 215 fakire birer kilo şeker, 250 şer gram ıhlamur, 15 şer kilo da kömür tevzi edilecektir. Bu hayir müessesesini 25 yıl evvel kuran ve bugüne kadar emsaline örnek olacak şekilde yaşatmaya muvaffa kolan Dr. Galip Hakkı Bey cidden şayanı tebrik ve takdirdir.

Galip Hakkı Bey

Küçük haberler

* Vapurculuk Şirketi idare meclisi reisi Ruşen Bey Ankaraya gitmiştir. Ruşen Bey, şirketin tezyidi sermaye kararı üzerine yapılacak işler hakkında teşebbüslerde bulunmaktadır.

* Bir muhtar mahkemeye verildi — Alibey köyü muhtarı vilâyet idare heyetince mahkemeye verilmiştir. Muhtarın mahkemeye verilmesine sebep terkosa ait keresteleri saklamış olmasıdır.

Mahkemelerde

Yanan Maaş parası

Ödemek mutemede mi düşüyor, kâtibe mi?

İstanbul birinci ceza mahkemesi azasından Ertuğrul Sait Beyin maaş parası adliye yangınında yanmış, Ertuğrul Sait Bey de mahkeme maaş kâtibi Fatin Beyle adliye mutemedi Asım Bey aleyhine bir tazminat davası açmıştı.

Davanın son celsesinde dava edilenlerden mutemet Asım Bey Ertuğrul Sait Beyin maaşını maaş kâtibi Fatin Beye verdiğini, binaenaleyh kendisine husumet teveccüh edemiyeceğini söylemiştir.

Fatin Bey de Asım Beyden maaşı aldığını, fakat Ertuğrul Sait Bey mezun olduğu için kendisine veremediğini ve başkâtibin kıymetli evrakı ve senetleri muhafaza ettiği çekmeceye koyduğunu, bir de zabıt varakası yapıldığını söylemiş:

— Ben maaşı Ertuğrul Sait Beyin evine götürüp teslim etmek mecburiyetinde değilim. Maaşın yangında yandığı sabittir. Binaenaleyh bana husumet teveccüh etmez, demiştir. Muhakeme iddia ve müdafaanın tetkik edilerek karara raptı için başka güne bırakılmıştır.

Yangın maznunları İzmite gönderildiler

Adliye yangını maznunlarına ait davanın Kocaeli ağır ceza mahkemesine nakline karar verilmişti.

Dava maznunları olan vestiyer Etem efendi ile kapıcı Ahmet ve serhademe Mehmet Ağalar dün akşamki trenle İzmite gönderilmişlerdir.

Bu davaya ait dosya da bugün İzmite gönderilmiş bulunacaktır. Davaya hafta içinde İzmitte başlanacağı anlaşılmaktadır.

Emanet dairesi de nakledildi

Adliye yerleşmesi işine devam edilmektedir. Emanet dairesinin yeni binaya nakli işi ikmal edilmiş, büyük kasası da dün postahaneye getirilmiştir.

Fakat henüz emanet kabulüne başlanamamıştır. Çünkü emanetin muhafazası için icap eden depo henüz hazırlanmamıştır. Eşyayi cürmiye bunun içinde polis merkezinde muhafaza edilmektedir.

Emlâki metrukeden olan bazı kasalar da adliyeye verilmiştir. Bu kasalar bakımsızlıktan boyaları bozulmuş ve kilit aksamı da paslanarak ağırlaşmıştır. Bunun için kasaların tamirine lüzum görülmüş ve dün tamire başlanılmıştır.

Davet

Elyevm İstanbulda bulunduğu bildirilen ve memuriyetimizce adresi meçhul bulunan Kandıra Hukuk hâkimi Recep Beyin derhal vazifesi başına hareket etmesi.

Maarifte

Türkiyenin Görünüşü

İsviçreden dönen profesör intıbalarını ve düşüncelerini anlatıyor

Üç konferans vermek üzere İsviçreye davet edilen üniversite Hukuk fakültesi iktısat profesörlerinden Her Röpke şehrimize dönmüştür. Röpke fakültede derslerine başlamıştır. Profesör son Avrupa seyahati hakkında demiştir ki:

— Güzel Türkiyeye dönünce içimde büyük bir sevinç duydum. Avrupada, adeta ana vatandan ayrılmış hissi altında idim. Türkiye artık benim vatanım, en çok sevdiğim memleket oldu. Türkiyeye avdet ederken bir kaç gün Viyanada kaldım. O sıralarda Viyana gayet kanlı vak'alara sahne oluyordu. Bu bâdiseleri gözümle gördüm ve tetkik ettim. Oradaki karışıklık beni ürküttü.

Türkiyenin şuurlu bir sükûnet ve millî bir vahdet içinde çalışması bana memleketinizin istikbaline dair parlak ümitler verdi. Türkiyede hiç durmayan bir faaliyet, fikirlerde, kalplerde tesanüt görülmektedir. Böyle millî bir istikrar arzeden memleket, bugün Avrupada yoktur. Türkiyenin istikbali çok parlaktır. Memleketiniz az zamanda en yük medenî memleketlerden ileri bir vaziyette bulunacaktır.„

Halk dershaneleri

Halkevi halk dershaneleri ve kurslar şubesi komitesi dün akşam halkevinde toplanmış ve taksimi vezaif yapmıştır.

Halkevinde açılan lisan kurslarının adedinin arttırılması için bazı teşebbüsler yapılacaktır. Bundan başka muhtelif semtlerde beş okuma odası açılması için tetkikat yapılmaktadır.

Muallimler birliği mecmuası

Muallimler Birliği mecmuasının yeniden neşri takarrür etmiştir.

Birlik idare heyeti bu hususta hazırlıklara başlamıştır.

Teftişlere başlandı

İstanbul ilk tedrisat müfettişleri mıntakalarında teftişlere başlamışlardır. Bu teftişler sıkı bir şekilde yapılacak ve ay sonuna kadar devam edecektir. Müfettişler bu teftişlerine dair birer rapor vereceklerdir.

İçtimaiyat dersi başladı

Hukuk fakültesinde yeni ihdas olunan içtimaiyat dersi şimdiye kadar okutulamamıştı. İçtimaiyat profesörü Her Kesles evvelki gün şehrimize gelmiş ve derslerine başlamıştır.

Üniversitede imtihanlar

Üniversite fakültelerindeki imtihan usullerini tetkik eden komisyon dün öğleden sonra toplanmıştır.

Öğrendiğimize göre, imtihanların, bazı Avrupa üniversitelerinde olduğu gibi hem şifahî hem tahrirî olması hakkında tetkikat yapılmaktadır. Bundan başka imtihanların her sene değil, iki senede bir yapılması da mevzuu bahistir.

Poliste

Kaybolan İplik paketleri

Balyalardan birer birer nasıl eksiliyormuş?

Samatyada mensucat şirketinde harice çıkarılan iplik balyalarında bir müddettenberi noksanlıklar görülmeğe başlamış ve bu noksanlık şirket müdürü Ali Fuat beyin de nazarı dikkatini celbetmeğe başlamıştı. Gizliden gizliye tarassut yapılırken, dün de mezkûr şirket süpürücüsü Ali Rızanın balyadan üç paket alarak çöp sandığına attığı görülmüştür.

Polis derhal vaziyetten haberdar edilmiş, paketlerden ikisi çöplükte, birisi de fabrikanın çöp sepetinde bulunmuş ve Ali Rıza yakalanmıştır.

Zabıta bu işi bu kadarla bırakmıyarak tahkikatı daha derinleştirmiş ve neticede Ali Rızanın çaldığı bu iplikleri Şehremininde Paşabakkalda çıkmaz sokağında oturan çorapçı Ali efendiye sattığı da anlaşılmıştır.

Yumrukla yaraladı

Fenerde Tahtaminarede oturan perügâr Vasil efendi ayni mahalde oturan bakkal çırağı Tomayi yumrukla yaraladığından dolayı perügâr Vasil yakalanmıştır.

Alacağını istediği için

Lâlelide oturan amele Cafer, Ali namında bir arkadaşından alacağını istemiş, buna Ali kızmış ve bıçakla Caferi bacağından yaraladığından yakalanmıştır.

Çarpan otomobil

Arnavutköyünden Ortaköye gitmekte olan şoför Ali efendinin idaresindeki 18842 numaralı otomobil Kuruçeşmede balıkçı Nuri efendinin 9 yaşındaki Adil ismindeki çocuğuna çarparak ayağından yaralamıştır.

Yaralı hastahaneye kaldırılmış ve şoför Ali efendi yakalanmıştır.

Sobadan yangın

Kadıköyünde Mühürdar caddesinde borsacı Dikran efendinin kira ile oturduğu evde yakılan sobadan yangın çıkmış ise de söndürülmüştür.

Enişteden dayak

Fatihte Hasan Hulki mahallesinde oturan Sıdıka hanım hemşiresini görmeğe gitmiş ve eniştesi Cemal efendi Sıdıka hanımın evine geldiğinden memnun olmamış, Sıdıka hanım polise müracaat ederek eniştesi Cemal efendi tarafından dövüldüğünü iddia etmiştir. Tahkikat yapılıyor.

Lodosun 3 feci Kurbanı!

Dün Tuzla önlerinde üç balıkçı boğuldu

Dün sabah Marmarada bir deniz faciası olmuş, ekmeğini kazanmak için torik balığı avına çıkan üç balıkçı Tuzla açıklarında dalgalara gömülerek boğulup gitmiştir.

Faciayı anlatalım: Sandalcı Mehmet, Herekeli Hasan, Romanyalı İsmail, Mehmet oğlu İsmail, bu dört kişi dün sabah erkenden Heybeliadadan sandal ile balık avına çıkmıştır.

Torik balıklarının fazlaca bulunduğu Darıcaya doğru yol almışlardır; fakat Tuzla açıklarına geldikleri vakit şiddetli bir lodos ile karşılaşmışlardır.

Sandal, bir müddet lodos ile mücadele etmiş; fakat nihayet alabura olarak içindekiler denize dökülmüşlerdir.

Denize dökülenler avazları çıktığı kadar:

— İmdat, imdat boğuluyoruz...

Diye bağırmışlarsa da o esnada denizden geçen vesait bulunmamıştır.

Bunlardan sandalcı Mehmet, Herekeli Hasan, Romanyalı İsmail dalgalar içinde can vermişlerdir.

Yalnız Mehmet oğlu İsmail, alabura olan tekneye sarılarak üzerine çıkmıştır.

Bir müddet bu da ölümle pençeleşmiş ve bu esnalarda İstanbula gelmekte olan Şahin Bahri motörü kaptanı Kemal efendi ve tayfa tarafından facia görülmüştür.

Kemal efendi ve tayfa Mehmet oğlu İsmaili ölümden kurtararak motöre almışlardır.

Rami'ye telefon

Rami köyünde telefon tesisatı yapılmak üzere belediye telefon şirketi nezdinde teşebbüsatta bulunmağa karar vermiştir. Telefon şirketi burada yapacağı tesisattan şehir dahili tarifesine göre tesisat masrafı alacaktır.

Macar sefiri gitti

Macar sefiri Mösyö Yungerth dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

Tırpan

Hilekârlar listesi

Sütüne su, tereyağına patates katan, peynirin yağını alıp, katır etinden pastırma yapan, makarnayı sarıya boyayıp yumurtalıdır diye satan ve daha akla, hayale gelmez hilelerle halkı aldatan esnaf için yeni bir ceza sistemi düşünülmüş. Yuanistanda olduğu gibi bu hileleri yapan esnafın adını, sanını gazetelerle ilân etmek, hilebazları teşhir etmek!

Belediye ile alâkası olan bir dostum anlattı:

— Bir kaç yıl evvel bir gün belediye müfettişleri İstanbul Balıkpazarında bir tarama hareketi yaptılar. Her gıda maddesinden birer nümune aldılar. Tahlil yapıldı. Alınan nümunelerden (miktarı hatırımda kalmadı) yüzde doksanının bozuk olduğu meydana çıktı.

O zaman bunların gazetelerle teşhir edilmesi düşünülmüştü. Fakat bu takdirde Balıpazarında alış verişin bir zaman tatile uğrayacağı anlaşıldı.

Teşhir cezası her zamanki gibi beşer lira naktî cezaya çevrildi.

Para cezası, hele böyle üç beş lira oldukça esnaf üzerinde müspet bir tesir yapamaz. Madem ki Yunanistandaki teşhir cezasından bahsedildi. Gene oradaki tatbik edilen daha makul ve müessir bir usulü anlatayım.

Yunanistanda meselâ bir sütçü hile yapıyor değil mi? İlk defa ağır bir para cezası veriliyor. İkinci defa üç ay satış yaptırılmıyor. Eğer bununla da uslanmazsa malı müsadere edildikten sonra bir daha esnaflık tezkeresi verilmiyor.

Zannederim ki bu teşhir cezasından daha şiddetlidir. Çünkü ne kadar teşhir edilse gene bir çoklaları bundan haberdar olamaz. Beş altı yüz bin nüfuslu bir şehirde kaç kişinin gazete okuduğu malûmdur.

Hem zannederim eğer bu ceza sistemi tatbik edilirse neşredilecek hilebazlar listesini mevcut gazete sayfaları derce kâfi gelmiyecektir!

Bektaşının hikâyesini bilirsiniz.

Dede nasılsa bir ramazan günü camie girmiş. Hoca vaazediyormuş:

— Ey din karındaşlarım. Şunu biliniz ki dünyada işlediğiniz bütün günahlar yarın ahrette kandil olup başına asılacaktır.

Dede sormuş:

— Hoca bünün günahlar için bir kandil mi, yoksa her günah için ayrı kandil mi?

— Her günah için ayrı kandil.

Dede gülmüş:

— Desene biz mahya kuracağız.

Onun gibi eğer esnafın her hile si için bir liste çıkarsa biz de gazeteleri romansız, hikâyesiz, maceralesiz, havadissiz çıkarabileceğiz.

Burhan CAHİT

Deniz seferleri muntazam olacak

Ankaradan avdet eden İstanbul Ticaret müdürü Müfit Necdet Bey, vapurların seyrüseferlerini tam bir intizam dahilinde yapmalarını temin için İktısat vekâletinden talimat almıştır.

Müdürlük, bu cümleden olarak bütün mıntaka liman reisliklerine bir tamim göndererek seyrüseferlerde intizamın teminine son derecede ehemmiyet verilmesini tebliğ etmiştir.

Ara iskelelerine teehhürle uğraya - cak vapurlara da yük ve yolcu verilmemesi için limanlara tebligat yapılmıştır.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

21 Şubat 1934

Akşam Fiyatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikrazı dahili	95,25	T. askeriye	9,75
1933 İstikrazı	98,50	Elektrik	—,—
Şark D. Yolları	2,60	Tramvay	—,—
Ünitürk	28,65	Tünel	—,—
„ II	28,15	Rıhtım	17.75
„ III	28,10	Mümessil	54.65
Gümrükler	8	„ II	47.95
Bağdat	9,75	„ III	48.50

ESHAM

İş Bankası Nama	10	Telefon	12
„ „ Hamiline	10	Terkos	21.50
„ „ Müessis		Çimento	12,75
Tramvay	44.50	Ittihat dey.	19.25
Anadolu Hisse	25.45	Şark dey.	1.60
Şir. Hayriye	15	Balya	1.55
Reji	4,45	Şark m. ecza	2.85

ÇEK FIATLARI

Paris	12,03	Prağ	19,08
Londra	645	Viyana	4.42 49
Nüyork	78.63	Berlin	1.99.69
Milano	9.08	Madrit	5.84.48
Atina	82,71	Belgrat	34.86.44
Cenevre	2,45.25	Zloti	4.19.30
Brüksel	3.39.65	Pengo	3.82 65
Amsterdam	1.17.70	Bükreşt	80.39.70
Sofya	64,93,60	Moskova	10.87.50

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuru
20 F. Fransız	169	1 Şille. Av.	24
1 Dolar	128	1 Pezeta	16
1 İsterlin	646	1 Mark	50
20 Liret	218	1 Zeloti	24,—
20 F. Belçika	113	20 Ley	20
20 Drahmi	24	20 Dinar	46.—
20 İ. İsviçre	818	1 Çernoviç	—,—
20 Leva	24	1 Altın	9.28
21 Kur. Çek.	118	1 Mecidiye	0,34
1 Florin	83	Banknot	2.35

İktısadî bahisler

Maden kanunu

İstipdat yıkıldı, meşrutiyet oldu.

Umumî harp dünyayı alt üst etti. Arz üzerindeki hükûmetlerin, kavimlerin yeni sınırları eski coğrafyayı şaşırttı. İçtimaî hayatta görüşler değişti. İktısadî buhran başladı; sürdü. Bu sürme, süründürme keyfiyeti krizi yeni bir kisveye büründürdü. 1931 denberi depr'sion inhitata girildi.

Şimdi, bir kaç senedenberi ticaret âlemi bu garip hilkati beslemek, doyurmak için ne sıkıntılar çekmiyor, neler icat etmiyor?.. İ-lim, kanun, carbeze, idarî tedbir birbirine meze edilerek ne yenilmez, yutulmaz halitalar meydana geliyor... Fakat beşer karışık ta olsa daimî bir yenilik içinde yaşıyor.

Türkiye bu dünya keşmekeşi içinde en sakin, en muntazam ve ayni zamanda da en seri tekâmül gösteren bir ülke oldu. Saltanatı şah babasının yanına gömdü. Dini takdis fakat tecrit etti. Dilimiz özleştirilmeğe başlandı. Yazımızdaki sülüs, kûfî tâlikin hiyeroğliften, rık'anın da stenografiden fazla kıymeti kalmadı. Medenî haklarımızı kanunlaştırdık. Bu hız yanında dünün uyuşukluğu Dev uykusuna benzer. Yurdumuzun üstüne sinm'ş uzun asırların biriktirdiği eskilikleri kısa yılların güçlü yenilikleri aldı, götürdü. Yalnız değişmiyen bir şey var: *Maden Kanunu!....* Hayır hakikatte o kanun değil, bâirâdei seniye sudur buyurulmuş bir n'zamname; amma büyük bir tevekkül ile tatbik edile, edile kanun mahiyetini iktisap etmiş!.. *İşte biz, bu kitaba hâlâ tapmak mecburiyetindeyiz.*

Esası Fransanın 1810 tarihli kanunundan adapte edilen 1860, 1869 da tadillere uğraya, uğraya nihayet "Fî 26 Mart 1322" şeklini alan nizamname!.. Saltanat senelerinin kamış kalemi ile yazılmış, bez'r mürekkebi kokan bu 102 madde ile bugünkü düşünceler, görüşmeler, ihtiyaçlar arasında ne büyük farklar vardır. İşte bazı maddeler üzerinde duralım:

26 ıncı madde hülâsaten diyor ki: "Ruhsat ile işliyen madenlerden 100 ton harice cevher imrarına müsaade edilir. Bu miktar fevkalâdeden iki bin tona ib'âğ olunabilir."

Memleketin taşını, toprağını te şebbüsü, çalışması ile kıymetlendiren bir vatandaş veya şirkete işte nizamnamenin lûtfü... Peki, faz lası!... Zâhire çıkarılan bu gömülü hazine neden — iş'arı ahire değin — terkedilecek?.. Hem göz göre, göre... Ne için, bu yurt, bu vatandaş bu servet yığınlarından ardı, arkası kesilmiyen lüzumsuz formaliteleri beklesin, dursun?... Bu bazan bitmez tükenmez senelerdir.

Fakat dahası var; işte 43 üncü maddenin kısaltılmışı: "26 ıncı maddede zikrolunan miktardan fazla cevher ihraç edenlerden 100 altından 1000 altına kadar nakdî ceza alınır. Cevher de zaptolunur".

Halbuki, memleket ihtiracatını arttırmak için hükûmetimiz türlü, türlü himayeler, teşvikler yaratıyor. Hattâ son kararile bazı ihracat maddelerine prim bile veriyor. Sonra nizamnamemiz fazla ihracat yapanlardan veya bir cevher yatağını keşif ile çıkararak memleketi zenginlendirenden ceza parası istiyor. Bugünkü yüksek zihniyetle ölçülmiyecek ne tezat, değil mi? Evet, bir taraftan hazinenin varidatını çoğaltmağı düşünen Cümhuriyetin şefleri diğer taraftan da ihracat mallarına yardım akçasını esirgemiyor. Bu suretle memleketimizde istihsal edilip te kullanılamıyan metaları ecnebi parasiyle değiştirerek yeni iktısadî hareketler — binnetice refahın artması — temin ediliyor. Ne doğru görüş!.. Buna mukabil maden nizamnamesinin 50 inci maddesi — ilk arama ameliyesi en masraflı, en tehlikeli devir olduğu halde — en azamî resim talep eder, bu miktar bazı cins madenler için satışın % 20 sini bulur. Halkın kesesi ile devlet kasasını ayırmak kötülüğü bugünkü devlet çilik mefhumumuzun hariç bir siyasetidir; onlar birbirinin yardımcısı ve öz malıdır.

Türkiye, inkişafı için tuttuğu sanat ve ticaret yolunu kıskanç bir sadakatle takip ediyor. Yeni düşüncelerle bezenmiş programımızın icap ettirdiği tam teşkilât ile faaliyete geçmesi gün meselesi olmuştur. Çok yakın bir âtide ele muhtaç olmıyan müreffeh Türkiye dünya iktısat âleminde mevki alacaktır. Bu arada madenlerimiz de şeref hissesini almak ister ama, nizamnamemiz'n terakki adımlarındaki vaziyeti bir köstek gibidir. Gösterilecek bütün hüsnü niyetlere rağmen aşılamıyacak manialarla doludur. Çünkü Umumî Harpten beri değişen nazariyeler onda yoktur, artan ihtiyaçları karşılayamaz. Türk yükseliş "Âmentü" sü olan altı ümde o eski sahifelerde bulunamaz.

Esasen bu yoksulluğu senelerin biriktirdiği görgü ile hükûmetimiz takdir etmiş, olgun bir kavrayış ile yenileştirmek için tetkikler, etüdler yaptırmıştır.

Madenleri inkişaf etmiş her hangi bir ülkenin takayyüdünü kopya etmek yükseltme emellerini doğurmaz. Zaten dünya eski rejimden kalma küflü kanunların tercümesi — belki — bize bir f'kir vermek itibariyle kıymetlidir. Ancak garbin tekniği iktısadî, içtimaî hususiyetlerimiz'n kalıbını aldıktan sonra bize faydalıdır. Bu düşüncelerimizi, ülkülerimizi tatmin edecek her şeyimiz hazırdır. Artık fırkamızın altı altın okile süslenmiş *Maden kanununu* özliyor ve istiyoruz.

Sadredd'n ENVER

IRTIHAL

Kadıköy erkek Lisesi başmuavini Kenan Beyin pederi Divanı Muhasebat Mümeyyizliğinden mütekait Hasan Şükrü Bey kısa bir hastalığı müteakip vefat etmiştir. Cenazesi Maçka Valde Çeşmesi Ada sokağı 26 numerolu haneden 11.5 da kaldırılarak Teşvikiye camiinde öğle namazı kılındıktan sonra Feriköy mezarlığına defnedilecektir.

Yeni neşriyat

Afrika vahşileri arasında

Afrika vahşileri arasına düşen ve uzun seneler vahşilerle beraber hayat süren Nurullah Bey ismindeki bir deniz zabitinin bu meraklı ve heyecan dolu sergüzeşt ve macerasını tasvir eden bu eser Maarif kütüphanesi tarafından forma forma neşredilmeğe başlanmıştır. İlk forma çıkmıştır.

Bedi Vecdet Bey tarafından Türkiyede ilk defa yazılan ve tefrikası esnasında büyük bir alâka ve rağbet kazanan bu eseri tavsiye ederiz.

KULAK MİSAFİRİ

Yemede yanında yat!

Ayak satıcısının biri, eilnde birkoca tabakla önümden geçti. Tabakta, hep ağız sulandırıcı yemişler: Bir dilim karpuz, yanında kabukları soyulmuş iri bir yafa portakalı, onun yanında bir muz, bir kaç dal kiraz, beş on tane çilek...

Dört mevsimin yetiştirdiği meyvelerin hep bir araya toplanışı hoşuma gitti.

Satıcıyı çağırıp sordum:

— Kaça veriyorsun bu tabak dolusu yemişi?

— Dört liraya bırakırım!

Hiç sesimi çıkarmadan yürüdüm. Herif, arkamdan seslendi:

— Kızma efendi.. Sen de bir fiat ver!

Biraz yürüdüm. Baktım önümü kesmeğe hazırlanıyor;

Canım sıkıldı:

— Almıyacağım!.

— Üç liraya versem gene almaz mısın?

— Hayır!..

Peşimden ayrılmıyordu. Bir aralık ben de yumuşadım :

— Sahici yemiş, hiç olmazsa yenir. Bunlar, ne işe yarar ki? Diye sordum.

Güldü:

— Bu yenmez amma, yanında yatılır!..

M. SALÂHATTİN

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL:

18 Plak neşriyatı.
19 Ajans, ve muhtelif neşriyat.
19,30 Kemal Niyazi Bey grupu tarafından Türk musiki. (Kemal Niyazi B. Hayriye H. Müzeyyen H. Mahir B.)
21 Ajans ve Borsa haberleri ve vukat Raşim Refet Bey tarafından konferans.
21,30 Dans musikisi.

ANKARA:

12,30 Gramofon.
18 Orkestra: Urbini Ouverture Mirka La bohemienne Borodine Eine Steppenskizz Aus mittel Asien Tschaikovsky 1 ve 2 inci Suite Casse Noiset.
18,45 Alaturka saz
20 Ajans haberleri.

VARŞOVA: 1415 m.:

16,40 Salon orkestrası, 17,40 Haberler, 17,55 Operet parçaları, 18,20 Schleichhorn, aletile konser, 18,50 Genç köylülere neşriyat, 19 İktısadî konferans, 20,05 Müsahabe, 20,25 Aktüalite, 20,40 Spor haberleri, 21,02 Chopin in gençliğine ait eserlerden mürekkep konser 22,05 Milâno'daki Skala opera binasından naklen : Rossini'nin Moise isimli operası.

BUDAPEŞTE 550 m.:

17 Ziraî müsahabe, 18,30 Konser, 19 Konferans, 19,30 Somogyi salon takımı, 20,10 Haricî siyaset, 20,30 Büyük operadan naklen bir opera temsili, 21,30 Haberler, 24 Telefunken gramofon plâkları.

VİYANA 507 m.:

18,05 Franz Liszt'in eserlerinden piyano konseri, 18,25 Operetlerden duet parçaları, 18,55 Ticarette intizam, 19,20 Amerika'ya dair, 19,50 Müsahabe, 20 Askerî konser, 21,15 Aktüalite, 21,30 Karl Schönherr kendi eserlerinden, 22 Mükadderat ve yıldızlar, 23 Akşam haberleri, 23,20 Kar haberleri, 23,35 Akşam konseri.

BÜKREŞ 1875 m.:

13 Borsa, plâk, 14 Haberler, plâk, 17,15 Çocuk neşriyatı, 18 Gr. Diniko orkestrası, 19,15 Devamı, 19,50 Üniversite radyosu, 20,10 Konferans, 20,30 Romen operasında verilecek temsili nakil, Sonunda haberler.

BRESLAU 316 m.:

17 Hafif musiki, 18 Muhtelif haberler, 18,15 Öğleden sonraya mahsus musiki, 19 Vallenstein'in 390 ncı ölüm senesi münasebetile neşriyat, 19,20 Aktüalite, 20 Millî bir skeç, 21 Müsahabe, 21,30 Avusturya musikisi, 23,50 Enrioc Mainardi çalıyor, 24,05 Gece konseri.

HİKÂYE

Bile bile lâdes

Adnan, Üsküdar vapurundan çıktı. Çarşıdan öteberi alarak mendiline doldurdu. Yavaş yavaş evinin yolunu tuttu. İçinde bir sıkıntı vardı. Gûya tunç bir havan eli göğsünü güm güm döğüyordu. Bu sıkıntının sebebini bir türlü anlayamıyordu. Dairede her günkü gibi vazifesini yapmış, hiç bir şeye kederlenmemişti.

Yeni çeşmeyi geçerek tabutçular içine saptı. Oradaki ahbap bir bakkalda ayak üstü, kederini defeder diye, bir kaç tane çakıştırdı. Yoluna devam etti. Semercileri geçti. Ve tabaklar yokuşunu yavaş yavaş çıktı. Uzaktan evine baktı. Pencerelerde ışık yoktu. Acaba Hediye evde yokmıydı? Yoksa mutbakta yemekmi yapıyordu, lâkin yemek böyle geç vakte kadar sürer miydi?

— Muhakkak komşudadır. dedi. Ve ihtiyaten kapıyı çaldı. Tokmak ahşap ve harap evde kof akisler yaptı. Ses, sada yoktu. Şimdi karısını kimden soracaktı. Hediye, sık sık Konyalı Satiye kadının evine gidiyor, hiç sevmediği bu karile sıkı fıkı konuşuyordu. Metresi Hüsamettin, katilden bir kaç defa hapse girmiş, çıkmış olan bu kadına mahallede sağlam ayakkabı demiyorlardı. Çarnaçar gidip karının kapısını çaldı. Kafesli cunbadan kalın, pürüzlü bir ses duyuldu:

— Kim o..

— Hanım teyze, Hediye burada mı?

— Hediye mi.. Yok burada yok.. Adnan Bey sen misin, buyursananıza..

— Yok, rahatsız etmeyeyim, acaba nerede bu kadın, sizden başka yere gittiği yok ki..

Konyalı karı, kesik saçları, yüzünde püskürme benlerile kapıya geldi:

— Gir içeriye de komşulardan bir sorayım.

Kadın önde, Adnan arkada harap merdivenleri gıcırdata gıcırdata çıkıp geniş bir odaya girdiler. Saçları kabarık, esmer, iriyarı bir adam rakı sofrasının başında oturmuş demleniyordu. Adnanı görünce ayağa kalktı:

— Buyur paşam.

Kadın — siz oturun.. Ben komşulara bir soraym. Diye baş ortüsünü alıp çıktı.

Katil, iri, siyah gözlerinde korkunç parıltılarla Adnana rakı ikram etti. Beriki reddetmeyip içti. Herif biraz sonra köşede dayalı duran udu alıp çalmağa başladı.

Adnan, sokak kapısının kapandığını işitti. Helecanla bekledi, kadın geldi:

— A oğlum.. Dedi. Komşular bak ne söyliyorlar. Ben bugün Hüsamla Eyübe gittik, geç vakit geldik. Doğrusu görmedim; fakat Zeynel Efendinin Halime bacı sizin evden araba ile eşya çıktığını görmüş. Sonra da saka Hüseyinin karısı Hurşideye, Hediye bundan birkaç gün evvel:

— Kocam Çankırıya tayin olundu. Yakında bize yolculuk var, demiş.

Karı bir metresine, bir Adnana baktı. Devam etti:

— A.. Bunda bir iş var ayol.. Sen taşraya gidecek misin?

Genç adam şaşaladı:

— Hayır, ne münasebet. Ne olmuş. Hediye eşyalarla bir yere mi gitmiş?

— Öyleya.. Bugün bir kaç denkle beraber evden kaçmış olacak.

Adnan, içtiği birkaç kadeh rakının sek rile birden ağlamağa başladı:

— Eyvah.. Gördün mü başıma gelenleri. Karımı muhakkak biri ayarttı. Akşamdam beri içimde bir sıkıntı vardı. Bana malûm oldu. Ben başıma gelecekleri zaten bilirdim. Ah.. Şimdi be ne yapayım.

Hıngıkıra hıngıkıra ağlayan adamın karşısında metres ve karı biribirlerine bakarak bıyık altından gülüyorlardı.

Şimdi, ut çalan herife karı da tefle iştirâk ediyordu.

— Aldırma.. Adnan Bey. Nikâhlı karındır. Tilkinin dönüp dolaşıp varacağı kürkçü dükkânıdır. Gitti ise gelir, ne meraklanıyorsun.

Çamlar altında uzanmış mesti nazım bir peri.
Korka korka kokladım öptüm o nazik elleri.

Hediye ile üç aylık karıkoca idiler. Daha karıcığına henüz doymamıştı.

Satiye:

— Allah aşkına söyle, sen de bize uy.. Diyordu.

Karı da çakıştırıyor, arasıra Adnana da uzatıyordu. Gencin bütün dünya başına yıkılmış gibiydi. Kadehlerin içindeki zehirli suda şifa arıyordu. Kaybolan, kendisini bırakıp ihtimalki bir sevdiğile kaçan Hediyesini, bir tane sevgilisini hayalinde tecessüm ettirerek dertli dertli söyliyordu:

Gül yüzünün âşıkıyım, sen güzeller mahısın.
Canımı feda kıldım sana, gönlümün şahısın.

Biraz sonra onu yalpalıya yalpalıya evine götürdüler. Eşyası boşalmış, tam takır evde, boş dolaplarda, kapı arkalarında talisiz sarhoş naralarla küfürlerle Hediyeyi aradı.

Bütün bu gürültülere, yalnız Hediyeden hediye kalan küçük tekir acı acı cevap veriyordu:

— Miyav.. Miyav..

* * *

Başka yatacak yeri olmadığından Adnan Satiye kadının evine yerleşti. Yemek çamaşır, yatak ta dahil her gün bir lira verecekti. Geceleri odalar türlü türlü misafirlerle doluyor, genç, orta yaşlı, kızlar, erkekler, dullar, pudralı allıklı, süslü entarili hanımlar gece yarılarına, bazan sabahlara kadar içip eğleniyorlar, bazısı sızıp misafir kalıyor, bazıları da sabaha karşı evlerine dönüyorlardı. Adnan anlıyordu. Bu ev gizli bir umumhane den başka bir şey değildi; çünkü gelen misafirler hep biribirinin ahbabı, akrabası bulunuyorlardı. Bu, nasıl oluyordu. Bu misafirler kapıyı çalmazlar, her gece değişen parola ile dışardan seslenirlerdi. Adnan da bu kalabalık rezaleti içine karışıyor, karısının hasretini unutmak için içiyordu. Misafirlerin içinde Nimet denilen dul bir kadın vardı ki Adnanla arası çok iyi idi. Maaş aldığı bir günün gecesi, kadın ona fazla sokuldu. Hattâ sofada gizli gizli konuştular. Gece soyunurken Adnan içinde o gün aldığı maaşı bulunan cüzdanın cebinde olmadığını gördü. O sırada Nimet kapıyı açtı:

— Ne o Adnan Bey?

— Hiç.. Cüzdanımı kaybettim.

Karı, gevrek bir kahkata attı:

— Sakın benden şüphelenmiyesin..

Adnan anlamıştı. Bu eve gelenler kendilerini dalavere ile ağır satan takımındandılar. Katil Hüsamın korkunç gözleri onu susmağa mecbur ediyordu.

Ertesi sabah Satiye Adnanın oda kapısını açtı:

— Sana hayırlı bir müjdem var. Bana ne verirsin.

— Emret teyze, ne istersen. Eğer karımdan ise sana dünyayı feda ederim.

— Ama sözünde durmıyan namussuz. Hediyenin Eskişehirde olduğunu haber aldım. Sen bana yirmi lira yol harçlığı ver. Ben gidip onu bulurum!

Yalnızlıktan canı yanan genç itiraz etmedi.

— Peki. Diyerek istediğini verdi.

Adnan meseleyi çakmıştı. Karısını saklayanlar bu namussuzlardı. Bu dolandırıcı çetesi kim bilir daha ne haltlar karıştırıyorlardı. Gece eve gelen misafirler de hep ayni kumpanya tayfasından başka bir şey mi idiler? Fakat hayatı onların elinde idi.. Ne yapabilirdi. Satiye üç dört gün kayboldu. Bir akşam Hüsamettin ut çalarken kapı acı acı dövüldü. Hemen koşup açtılar.

Satiyenin kalın, çatlak sesi duyuldu:

— Of... Adnan Bey senin bu angarıyan yüz liraya, iki yüz liraya yenilir, yutulur şey değil ama ne ise.. ufak tefek eşyalarını getirdim. Hediye de geldi; fakat karına hiç ses çıkarmıyacaksın, bir hatadır etmiş, Eşkişehire, uzak akrabasından birinin yanına kaçmış, sebebi de sen harçlık vermediğin için senden ayrılmak imiş. Üç denk eşyanı da Haydarpaşada bağaj Memuru Suat Bey namına gönderdim. Yarın akşam karımla beraber gidip ücretini verin, alın.

Karı koca biribirine kavuştular. Ertesi akşam on lira kırk altı kuruş vererek eşyalarını anbardan aldılar.

Satiye, karısının emniyet altında bulunması için kendi evlerinde oturmalarını teklif etti ise de tekrar eski evlerine taşındılar.

Karı, yirmi liradan başka, otel masrafı, Hediyenin bilet ücreti vesaire diyerek yirmi üç lira daha masraf gösterdi.

Adnan, bütün dalaverelere mecburen sükût etti:

— Peki.. Dedi; fakat tabaklar mahallesinden Haydarpaşaya, istasyon anbarına giden eşyalarımın Eskişehirden gelmişçesine anbardan çıkarılma muamelesinde sahtekârlığa hayretle içinde kaldı!

— O. N. —

Bugün matinelerden itibaren IPEK sinemasında büyük bir film, büyük bir program
FREDERİK MARCH - KARY GRANT VE KAROL LOMBARD tarafından harikulâde bir surette temsil edilen Fransızca sözlü
KARTALLAR UÇARKEN
Programa ilâveten: PARAMOUNT dünya havadisleri
Paris'te Hükûmet Buhranı ve Sokaklarda Yapılan Nümayişler ve
Deniz Kızı Eftalya Hanımın İpekfilm studyosunda yapılan nefis konser filmi

Bugün matinelerden itibaren Elhamra'da ÇEREVİÇ
Oynıyanlar: MARY GLORY - GEORGES RİGAUD
(13574)

ARTİSTİK
Sinemasında: Dahi san'atkâr
LİLİAN HARVEY
En son ve yeni filmi
FINDIKÇI KIZ
[Aşk mektebinde]
Yeni tarzdaki revü operetinde parlak muvaffakiyetler kazanıyor. İlâveten: FOX JOURNAL
[13572]

Teşekkür

Japonyada tahsilde iken vefat eden oğlum ve biraderimiz deniz yüzbaşısı Şevket Cavidin ufulüne belki validesinden ve kardeşlerinden ziyade alâka ve teessür gösteren ve bu suretle merhumu kahraman milletimizin ebedi hatırasına tevdi eden Büyük Erkânı Harbiye reisi Müşir Paşa Hazretlerile Müdafaai Milliye vekili Beyefendi ve ekademi kumandanı Paşa Hazretlerine asil âlicenap bir hissi inayetle merhumun tabutuna çelenk gönderen Japonya sefiri hazretlerile bu hazin merasime iştirak eden Japonya ateşemiliteri cenaplarına, cenazeye ebedi istirahatgâhına kadar refakat hizmetini lûtfen ihtiyar buyuran mirliva Galip ve Fehmi Paşalar hazretlerile deniz miralayı Şükrü Fahri ve Talât ve Operatör Rasih Beyefendilere ve Çanakkale sahil sıhhiye başhekimi ve Halkevi reisi Beyefendiler ile gelen heyete , Millî Türk Talebe Birliğine ve diğer vefakâr silâh arkadaşlarına, bu en derin yaraya en ülvî teselliyi bulan bir ana ve kardeş kalbinin nihayetsiz şükranlarını arz için muhterem gazetenizin tavassutunu rica ederiz efendim.

Annesi Nadire — Hemşireleri Adile, Malike

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Milliyet'in edebî tefrikası : 1

KANLI SIR

Yazan: Mahmut YESARİ

. . . . . .

Size, içim yana yana bu satırları yazarken elim titriyor.. Sonuna kadar yazabilmek için bütün gayret ve kuvvetimi tüketeceğim..

"Bana, tafsilât veriniz. Bu acıklı muammanın hakikatini anlatınız. Çok müteessirim. Meraktan çıldıracağım!,, diyorsunuz.

Size, ne yazayım, ne söyliyeyim, Hüsrev Bey?.. Içinde bulunduğum, pek yakından şahidi olduğum bu hâdisenin esas, mahiyeti hakkında; — sizin de okuduğunuza şüphe etmediğim — , gazetelerin verdiği tafsilâttan fazla ben de bir şey bilmiyorum!

Bu kanlı sırrı, uzun araştırmalara rağmen, zabıta da halledemedi. Karanlık bir uçurumun içindeyiz; yol, iz gösterecek tek bir kıvılcım bile yok.. Bu kanlı ve karanlık muammanın anahtarını, hakikati ortaya çıkarmak, zannediyorum ki, hiç bir kula nasip olmıyacak! Madem ki emrediyorsunuz; size, bütün gördüklerimi, duyduklarımı, bildiklerimi, en ehemmiyetsiz noktalarına kadar, birini ihmal etmeden hepsini sırasile yazacağım.

Bu, benim, için, o geceyi hemen hemen tekrar aynen yaşamak gibi ezici, bunaltıcı bir azap, bir eza olacak.. Fakat sizin hatırınız için, ben, bu azaba da seve seve katlanacağım.

Sizin, ansızın Adapazarına gidivermeniz, Halim Siret Beyle Neşideyi çok şaşırtmıştı, Hüsrev Bey!

Halim Siret Beyin kayıtsızlığı ve kararsızlığı malûm. Kızı Neşidenin Sırrı Nevres Beyle evlenmesi ne itiraz etmek şöyle dursun, bilâkis gayet mülâyim, taraftar göründüğü halde, bir türlü nikâh gününü tayin edemiyordu.

Nikâh ve düğün masrafları onu ürkütmüyordu. Para, onun kesesinden çıkacak değildi ki... Neşide, kendi parasile evleniyordu.. Lâkin ne de olsa, bu bir sıkıntı, bir yorgunluktu. Halim Siret Bey, tek mil üzüntüleri, sıkıntıları size yüklemeği iyice kurmuş olacak ki, sizin Adapazarına hareketiniz, onu, âdeta bir inme gibi eziyordu.

Babasının tereddüdünden, kayıtsızlığından yaka silken Neşide, size güveniyordu,

Hüsrev Bey! güvenmeğe de hakkı vardı. Siz onun "Hüsrev amca,, sı idiniz!

Neşide, sizi, eski bir aile dostu değil, hakikî amucası imiş gibi seviyordu. Kızcağızın ta çocukluğundan beri kulağını doldurdunuz.

— Senin, telini, duvağını ben, elimle takacağım.. Cihazını kendi ellerimle hazırlayacağım.. Bak, sana, ne ciciler alacağım..

Evet, ona cidden kıymetli hediyeler gönderdiniz. Lâkin maalesef bunların biri makbule geçmedi.

Neşidenin boynu büküktü. Gözü yolda, gene sizi bekliyor, belki son dakikada çıkıp geleceğinizi umuyordu:

— Hani, benim mürüvvetimi görmek için sene, ay, gün sayıyordu? Ah, ne yalancı imiş! Hüsrev amca, bana, bunu yapmalımıydı?

Bu haklı şikâyetleri duydukça sizin hesabınıza, benim kalbim kanıyordu.

Siz, Neşidenin vekili olacaktınız; söz vermiştiniz, Hüsrev Bey! Bu, hiç te akıldan, hayalden geçmiyen âni seyahatinizi duyduğu zaman, Neşidenin penbe gonce yüzü soluvermişti:

— Hüsrev amca, bizi, yüzüstü bıraktı gitti...

Nişanlısı Sırrı Nevres Bey, baba kızın dert yanmalarına, sızlanmalarına sinirlenmeğe başlamıştı:

— Hüsrev Bey, gitti, diye nikâh, düğün geriye mi kalacak?

Halim Siret Bey, daima rahatını düşündüğü için kekeliyordu:

— Bilmem.. Hakkın da yok değil ama.. Hüsrev'i de beklesen mi?. Ihtimal geliverir...

Kaynatasının bu kekeliyişi, Sırrı Nevres Beyi, büsbütün çıldırtmıştı:

— Ne zamana kadar bekliyeceğiz Beyefendi? Nikâh, düğün hazırlıklarını köşkte yaptık... Sonra Neşidenin tuvaletleri ne olacak..

Halim Siret Beyin, bu itirazlar karşısında dili ve beyni dolaşıyordu:

— Evet... Bunlar da düşünülecek meseleler...

Her nedense Sırrı Nuri Beyin size bir hıncı var gibi:

— Hüsrev Bey, giderken; bir Allaha ısmarladık! Bile demedi. Bu, sizin samimiyetinize karşı âdeta hakaret!.. Ne zaman döneceğini biliyor musunuz?. Aylarca, senelerce onu mu bekliyeceğiz? Hemen karar vermeliyiz.

Nihayet Sırrı Nuri Bey ağır basmıştı; uzun müzakerelerden sonra kararlarını verdiler. Hafta içinde nikâh kıyılacak ve ay sonunda da düğün olacaktı!

Nikâh kıyılacağı günün gecesi, Neşide; arkadaşlarını, yakın akrablarını, eski komşularını köşke davet etmiş, küçük bir ziyafet vermişti.

Hanımlar, yukarı katta idi. Halim Siret Bey, avukat Şerif Baki Neşidenin büyük halasının oğlu Nazım Bahir, banka kâtiplerinden Ali Hürrem, mütekait kaymakam Şakir Fazıl; tanımadığım ve takdim edildiğim halde isimlerini unuttuğum orta yaşlı iki zat, ben, yani biz erkekler, aşağı kattaki salonda toplanmıştık.

Meclisimiz ne pek eğlenceli, ne de pek can sıkıcı idi.. Hemen hemen ayni mevzu üzerinde konuşuluyordu. Evliler, kendi düğünlerini, nikâhlarını; bekârlar, evlenmek hakkındaki tasavvurlarını, niyetlerini anlatıyorlardı. Benim gibi, evlenmek çağını geçirmiş ve isteği kaçmış ihtiyar bir bekâra söz düşmediği için susuyordum.

Yemekten sonra, vücudu saran gevşekliği gidermek, beyine çöken uyku buharını dağıtmak için, bahçeye çıktım, çünkü bir nikâh arifesinde verilmiş bir ziyafette uzun uzun esnemek, çok ayıp, çok çirkin ve bir hayli saygısızlık olacaktı.

Sıcak, parlak, aydınlık bir temmuz gecesiydi. Gökyüzünde tek yıldız ışıldamıyordu. Köşkün açık pencerelerinden taşan ışıklar, bahçeyi göz göz yaldızlıyordu.

Bahçede, ellerim arkamda, neler düşündüğümün kendim de farkında olmıyarak dolaşıyordum. Körpe fidanlarda yetişmiş cins güllerin açık bağırlarından dağılan baygın kokular, insanı âdeta sarhoş ediyordu.

Omuzuma bir el dokunduğunu hissettim. Avukat Şerif Baki, gülerek yüzüme bakıyordu:

— Doktor, evlenmek bahsi, seni sıktı, anlayorum. Kaçtın!

— Hayır, dedim. Yemeklerden sonra, biraz dolaşırım.. Peki, sen, ne diye salonu terkettin?

— Halim Siret Bey, Ali Hürrem, Şakir Fazıl, Nazım Bahir Beylerle küçük bir particik pokere oturdu.

Sordum:

— Sırrı Nevresi, neye kareye atmadı? Damadına fazilet dersi mi veriyor?

Şerif Baki bir kahkaha attı :

— Tam buldun fazilet dersi verecek adamı..

—Sırrı Nevres ne yapıyor?

(Bitmedi)

Fenebahçe - Galatasaray

Bu maç, bu senenin şampiyonluk mücadelelerinden birisidir

Kar çabuk kalktı; fakat stadyum nasıldır, pek bilmiyoruz, sonra İstanbul havasına da pek güvenilmiyor: Sabahleyin güneşli bir havada te:lerken akşam kar yağıyor ve titreşiyoruz...

Sahanın halinde fenni bir mahzur yoksa ve havalar da müsaade ederse yarın lik maçlarının yapılması program icabatındandır.

Geçen cuma yağan kar dolayısile o günkü lik maçlarının tehir edilmesi, ikinci devrenin başına en mühim maçlardan birini geçirdi. O da Fenerbahçe - Galatasaray maçıdır.

Bu senenin ikinci Fenerbahçe-Galatasaray maçı fikistür mucibince yarın Taksim stadında yapılacaktır.

Hatırlardadır ki Kadıköyünde Fenerbahçe stadında yapılan maçta, Galatasaray Fenerbahçeye ancak 0 - 1 le yenilmişti. O zamandan beri ise Galatasaray takımı şekil itibarile hem istikrar peyda etmiş, hem de oyuncuların kabiliyetleri iyice artmıştır. Yalnız şurası da, maçları yakından takip edenler için gözden kaçmıyan bir hakikattir ki Galatasaraylılar Fenerbahçe stadında, daha fazla alışık olmaları lâzımgelen Taksim stadında oynadıklarından daha iyi oynamaktadırlar. Şu halde ilk maçtan ikincisine geçerken bir taraftan Galatasaray lehine, bir taraftan aleyhine sayılacak hususiyetler mevcuttur.

Bu itibarla, bir yandan Fenerbahçe, Beşiktaş ve Galatasaray takımlarının puvanlarında sırasile ancak biıer puvan fark bulunması, diğer yandan galibiyetin hangi tarafa teveccüh edeceğinin kat'iyetle kestirilememesi, yarınki Fenerbahçe - Galatasaray maçına, ilk maçta olduğundan daha fazla bir ehemmiyet vermektedir.

Galatasaraylılar bu maça lâzımgelen ehemmiyeti vererek karlı havada bile idamnlarma devam etmişlerdir. Fenerbahçeliler de, herhalde, bu işin ehemmiyetini gözden uzak tutmamışlardır. Çünkü, bir beraberlik bile, esasen Fenerbahçeden bir puvan yüksekte bulunan Beşiktaşa yetişmeği ve geçmeği güçleştirir.

Bu noktaları gözönünde tutarak zannediyoruz ki Fenerbahçe, Galatasarayı mutlaka yenmek için gerek takımın teşkili ve gerek tatbik edilecek tabiye hususlarında elinden gelen tedbirleri alacaktır. Belki bu tedbirlerden birincisi, son maçlarda takımın aksamış olan taraflarını gözönüne getirerek yapılacak oyuncu değişiklikleri olacaktır.

Eğer böyle bir değişiklik yapılacak olursa B veya genç takımlardan kimlerin alınabileceğini, bu oyuncuları lâyıkile tanımadığımız için pek kestiremiyoruz. Yalnız öğrendiğimize göre Fenerbahçe takımını yapan veya yapana istişarî mahiyette yardım eden arkadaşları epey bir müddetten beri bütün Fenerbahçe takımlarındaki futbolcularının oyunlarını yakından tetkik etmekte imişler.

Bize kalırsa yapılacak değişikliğin takımlar arasında olmaktan ziyade, eski takımdaki oyuncuların mevkilerinde yapılacak ufak tefek değişiklikten ibaret kalacağını tahmin ediyoruz. Esasen işin doğrusu da budur. Zira mühim bir maçta yapılacak herhangi yeni bir oyuncu tecrübesi çok iyi netice verebileceği gibi, büsbütn aksi netice vermesi de muhtemeldir.

Her ne olursa olsun bizim temennimiz, iyi bir hakem idaresi altında, temiz bir spor havası içinde, hilesiz hurdasız, gürültüsüz patırdısız ve bilhassa çoktan beri mütehassiri bulunduğumuz teknik, güzel, açık bir oyun seyredebilmektir. Çünkü gördüğümüz lik maçlarından bir çoğunda oynanan futbol herkesin görmek istediği gibi değil, mahalle arası futbolu şeklinde oynanıyor.

Sadun GALIP

Celâl Bey günü

Ateş - Güneş klübünün çocuklara verdiği kıymet memnuiyete şayandır

On beş günde bir verdiği konferans ve çaylarla içtimaî kulüpçülük hayatında faydalı bir varlık gösteren Ateş - Güneş klübü, bu aydan başlıyarak üç ay müddetle her ayın yirmi üçü "çocuk günü,, yapmağı kararlaştırmıştır.

Şubatın 23 ncü cuma gününe tesadüf eden klübün ilk çocuk müsameresi, son konferansta klübü teşrif eden Iktısat Vekili Celâl Beyefendinin namına izafe edilmiştir.

"Celâl Bey günü" ne klüp azasile dostlarının 4 yaşından 12 yaşına kadar bütün çocukları davet edilmiştir.

Gelecek zamanların büyük adamları olacak çocuklara Ateş - Güneş'in ne güzel bir kıymet verdiğini göstermek için, bizzat her çocuğun kendisine gönderilen davetiyelerden birini aşağıya yazıyoruz:.

" Ateş - Güneş'in, siz sevgili çocuklarımız için, faydalı ve eğlenceli bir gün hazırlayacağını 1 şubat 934 tarihli mektubumuzla ebeveyninize bildirmiştik.

23 şubat 934 cuma günü öğleden sonra saat üçte velinizden birinin nezareti altında klübe gelerek, her türlü hazırlığını bitirdiğimiz bugününüzün bütün fayda ve eğlencelerinden pay almanızı diler, gözlerinizden öperiz.,,

Müsamere klüp reisi Bolu mebusu Cevat Abbas Beyin çocuklara hitap eden ve en ufak yaşta bir çocuğun bile kolaylıkla anlayabileceği kadar sade, güzel ve kısa bir hitabesile açılacaktır.

Bundan sonra çocuklar tarafından hikâyeler, monoloğlar, manzumeler söylenecektir.

Bunlar arasında "Gazi hikâyesi,, ile Köprülü zade Fuat Beyin oğlu tarafından söylenecek "Ateş - Güneş,, monoloğu kayda şayan görülmektedir.

Müsamerede çocuklar tarafından toplu olarak ta muhtelif oyunlar, müsabakalar yapılacaktır.

Klüpte çocuklar için güzel bir bufe ve muhtelif hediyeler hazırlandığı gibi bu çok faydalı ve eğlenceli günün sesli filminin alınması da temin edilmiştir.

Buz üstünde Hokey şampiyonluğu

1934 Avrupa şampiyonluğunu Almanlar kazandı

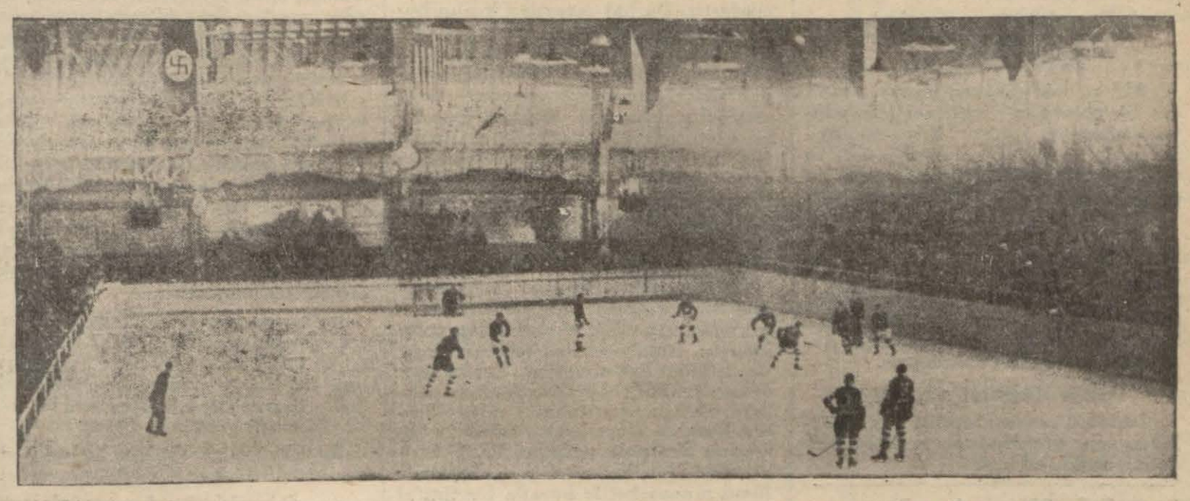

'934 senesi buz üstünde Hokey Avrupa şampiyona maçları İtalyada Milâno şehrinde yapıldı. Finale rakiplerini iyi farklarla yenen İsviçre ve Almanya takımları kalmışlardı. Kış ve buz sporlarında çok müterakki olan İsviçrelilerin finali kazanacakları zannediliyordu. Halbuki Almanlar rakiplerini bir sayı farkla ve 2 - 1 yenerek 1934 Avrupa şampiyonluğunu kazandılar

Niçin yazmadım

Imzasını okuyamadığım, fakat isminin (Mustafa Rahim) olacağını zannettiğim bir kariim bana yazdığı bir mektupta, geçen cuma yapılan Galatasaray kongresile kar koşusunu niçin yazmadığımı soruyor ve gazeteci tabirile (atladığıma) atfediyor.

Hayır, atlamadım. Bililtizam yazmadım. Çünkü cumanın yegâne spor hâdiseleri olan bu kongre ile bu kar koşusunu şiddetle tenkit etmekliğim lâzımgeliyordu. Kar yüzünden esasen bir spor hareketi görememiş sporcuların, böyle acı tenkitlerle büsbütün neşelerini kaçırmak istemedim.

Evet, hemen bütün müzakerati başka bir kulüp ve o kulüp azası aleyhindeki sözlere münhasır kalan bir kongreyi tenkit etmek lâzımdı. Havadis almağa giden bir gazeteciyi, ne olursa olsun kapı dışarı edenleri tenkit etmek lâzımdı.

Yirmi yedi kişi yazılıp ta yalnız üç... Evet yanlış değil.. Kaydedilenlerin dokuzda birile yapılan bir koşuyu tenkit etmek lâzımdı.

Millî forma, yani ayyıldız taşıyan Türk forması yalnız millî müsabakalarda giyilir. Hattâ spor teşkilâtının idare ve himayesinde yapılan resmî müsabakalarda bile millî forma giyilmez. Hele hususî müsabakalarda hiç cevaz yoktur. Hiç bir sporcunun millî formayı, icap eden yerden başka bir yerde kullanmağa hakkı yoktur. Halbuki o üç atletten biri bu hususî koşuyu millî forma ile koşmuştu. Onu tenkit etmek lâzımdı.

Işte muhterem kariim, bu tenkitleri yapmamak istemiştim. Kongreden çıkarılan gazeteci meselesini de öğrenmek isterseniz onu da Olimpiyad mecmuasından naklediyorum:

"Dün Galatasaray kulübünün senelik kongresi vardı.

Alâkadar okuyucularımıza havadis verebilmek için kongre müzakeratını takip etmek üzere bir arkadaşımızı Galatasaray kulübüne göndermiştik. Şimdiye kadar Galatasarayın gazetecilerden gizledikleri bir girdileri çıktıları yoktu.

Memleketin en ileri irfan müessesesinden yetişmiş oldukları nizamnamelerinde de musarrah ve musaddak olan G.S. sporcuları müzakerelerini işitmek istiyen muharrirleri aforozlamağı adet etmemişlerdi. Bizde buna istinaden (hasbelmeslek dahi olsa) alâkadar olduğumuza memnun olurlar diye arkadaşımızın umacı geliyor! gibi bir muameleye maruz kalmasına sebebiyet vermiş olduk;

Umacı vaziyetine düşürdüğümüz M.Ö. Beyden Galatasaraylılar namına biz alenen özür ve aflar diliyoruz.,,

S.G.

Hiden... Platzer

Yeni kaleci eskisini hiç te aratmıyor

Avusturya millî takımının son zamanlarda bütün Avrupada nam âlan bir kalecisi vardı: Hiden.

Fransada profesyonelliğin ilânından sonra cazip teklifler karşısında kalan Hiden Pariste Rasing kulübün kaleciliğini deruhte ederek Avusturyadan ayrıldı.

Hiden'in gitmesile yeri doldurulmıyacağını zanneden Avusturya matbuatı feryadı kopardılar fakat hiç te zannedildiği gibi olmadı. Futbol kundu Mösyö Hugo Mayzel, Hiden'in yerine yeni bir kaleci buldu. Bu yeni kalecinin ismi Platzer'dir.

Platzer her oyununda Avusturya millî takımına lâyık bir kaleci olduğunu ve hiç bir suretle selefini aratmıyacağını göstermektedir.

Bu mahir kalecinin son Avusutrya - Italya maçında alınmış olan bu havada uçarmış gibi nefis vaziyeti kendisinin atılgan; sürati karar sahibi ve fazlasile atlet olduğunu gösteriyor.

Böyle bir kalecinin resmini bile seyretmekte büyük bir zevk var.

Memleketimizae kış sporları, gun geçtikçe taraftar kazanıyor. Havalarda yüksek şehirlerimizle kasabalarımız civarlarında ve bilhassa Uludağda, bu sporun tatbik edilmesine fırsat verebilecek karları ibzal etmekten geri kalmıyor. Hattâ, pek yeri olmamakla beraber, İstanbul sokaklarının karlı günlerin şehir içinde bile ski ile kaymağa çalışanlara tesadüf ediyoruz: Her yeni hevesin bugibi aykırı cilveleri olduğu için, şimdilik şehir içinde ski ile dolaşanlara pek bir şey söyliyecek değiliz. İlk hevesleri geçtikten ve ski sporunda az çok usta bir hale geldikten sonra esasen onların da sokak aralarında kaymaktan zevkalmıyarak bu sporu tatbik için Uludağa veya hiç olmazsa kırlara çıkacaklarına eminiz. Kış sporlarının sıhhi bir muayeneden sonra iyi giyinmek ve iyi yemek şartile vücude en faydalı sporlardan biri olduğu şüphesizdir. Son karlar vesilesile şu satırları yazarken yüzlerinden neşe ve sıhhat akan sporcu iki genç Alman kızının 1934 senesi kış sporlarını tes'it için aldırdıkları yukarıdaki resmi de dercediyoruz.

Türk atletleri de davet edilecek

Filistinde Tel-Aviv şehrinin 25 nci seneidevriyesi münasebetile büyük bayram hazırlanmaktadır.

Nisan veyahut mayıs aylarına tesadüf edecek bugünlerde büyük ateletizm müsabakaları da olacaktır.

Müsabakalar 100, 400, 1500 5000 metre 110 manialı, (4X100) bayrak uzun, disk, ve ciritten ibarettir.

Haber aldığımıza göre bu müsabakalara Türk atletleri de davet edilecektir.

Macar - Bulgar maçına beynelmilel federasyon müdahale etti

Dünya kupası için çarpışacak Macar ve Bulgar millî takımları yapacakları maçın tarihini bir türlü tespit edememişlerdir. Her iki federasyon kendi noktai nazarında ısrar etmektedir.

Beynelmilel federasyon ise bu maç için tarih olarak 18 martı kabul etmiştir.

Bu meseleyi kat'î şekilde halletmek için beynelmilel federasyon ikinci reisi Mösyö Fişer Sofyaya gitmiştir.

Dünya kupası seçmelerinden Ispanya - Portekiz karşılaşması 18 martta Lizbon şehrinde yapılacaktır. Bu müsabakayı meşhur Alman doktor (Bavens) idare edecektir.

Voleybol - Besketbol

Voleybol-Besketbol heyeti riyasetinden :

1 — Voleybol ikinci devresi 3-3-1934 tarihinde başlayacaktır. Bu devre müsabakalarına iştirak edecek takımlar müsbet veya menfi cevaplarını tahriren 25-2-1934 akşamına kadar heyete bildirmeleri.

2 — Basketbol kat'î fikistürünün 3-3-1934 pazartesi günü saat 17 de yapılması mukarrer olduğundan iştirak edecek klüplerin salâhiyetli murahhaslarını göndermeleri tebliğ olunur.

Balıkesirde spor

BALIKESİR, (Milliyet) — Balıkesir kupası müsabakalarının merkez klüpleri arasındaki kısım bitmiş ve puvan itibarile yurt kazanmıştır.

B grupuna dahil klüpler de 9-2-934 müsabakalara başlamaktadır. Bu grupa Ayvalık, Edremit, Havran idman yurtları dahildir. 16-2-934 te bitecek olan bu müsabakaların galibi Balıkesirde yurtla karşılaşacak, bu suretle kupa gabili meydana çıkacaktr.

Bir taraftan Türk Dili gazetesinin koyduğu kupa için merkez klüpleri arasında bir turnuva tertip edilmektedir. Bu turnuvaya da 16-2-934 te başlanmış olacaktır.

Bütün hususî mahiyetteki bu müsabakalar bitince birincilik müsabakalarına başlanmak üzere hazırlıklara şimdiden başlanmıştır.

Üç spor klübü bir mıntaka yapıyor

ÇANKIRI, (Milliyet) — Çankırı - Çorum - Kırıkkale - sporcuları birleşerek ayrı bir mıntaka teşkili için çalışmaktadırlar. Birbirlerine civar olan bu üç şehir gençlerinin bir mıntaka haline gelmesi sporun inkişafı yolunda en güzel düşünülmüş bir fikir ve maksat olacağı anlaşılmaktadır.

Çankırı - Kırıkkale klüpleri arasında bu husustaki anlaşmaya Çorum klübü de muvafakat etmiştir.

Ordular arasında

Brükselde Fransız ve İngliz ordu muhtelit futbol takımları müsabakasında her iki takım 4 - 4 berabere kalmışlardır.

Belediyede

Fazla ücret alan şoförler

Son kar fırtınası günlerinde bazı taksi arabaları müşterilerden fazla para istemişlerdi. Belediye bunları tesbit etmiş ve hepsinden ceza almıştır. Şehir meclisi azasından Emin Âli Bey de belediyeye müracaat ederek bu yolda bir şikâyette bulunmuştur. Emin Âli Bey, bindiği arabanın kendisinden iki misli para aldığını, ve taksi saatinin işlemediğini söylediğini bildirmiştir. Bu arabanın şoförü de yakalanmış, hakkında kanuni muameleye başlanmıştır.

Alibey köyüne mezbaha kabul edilmedi

Alibey köyü hayvan kesmeğe mahsus bir mezbaha yapılması için vilâyete müracaat etmiştir. Köye mezbaha uzak mesafede olmadığından ve et kaçakçılığına da meydan vereceğinden bu müracaat kabul edilmemiştir.

Tramvaylara asılanlar

Seyrüsefer merkezi dün öğleden sonra âni olarak Karaköy ve Eminönünde tramvayları kontrol etmiştir. Basamaklarda duranlar indirilmiş, kapıları kapamıyan tramvay arabaları hakkında zabıt tutulmuştur.

Şehir meclisi bugün

İstanbul umumî meclisi bugün öğleden sonr atoplanacak ve 1934 bütçesini tetkik edecektir.

Halkevinde

2 nci yıldönümü yarın tesit ediliyor

Halkevlerinin kuruluşunun ikinci yıldönümü münasebetile yarın halkevinde büyük merasim yapılacaktır. Merasim programı tesbit olunmuştur. Saat 14 ten itibaren radyo vasıtasile Ankara halkevinde söylenecek nutuklar dinlenecektir. Ankara neşriyatı bittikten sonra şehrimizdeki merasime başlanacaktır.

İstanbul Halkevi merkezinde halkevi reisi Ali Rıza ve fırka vilâyet reisi Cevdet Kerim Beyler birer nutuk söyliyeceklerdir.

Gece de merkez binasında, Alay Köşkünde, ve Beyoğlu şubesinde konferanslar, konserler verilecektir.

Bolu mebusu Cevat Abbas Bey, halkevlerinin kuruluşunun ikinci yıldönümü münasebetile yarın akşam Tepebaşında şehir tiyatrosunda bir hitabe söyliyecektir.

Merasim programı

1 — Saat 14 te Ankara Halkevinin nutukları Radyo ile dinlenecektir. Radyosu olanların Radyolarını o saatten itibaren Ankara Radyosuna göre aya etmeleri rica olunur.

2 — Saat 15 te İstiklâl marşı ile İstanbul Halkevinin kutlulama merasimi başlayacaktır.

3 — Ant içilecektir.

4 — Halkevi namına Halkevi reisi tarafından nutuk, ve Gazi Hazretlerinin fotoğraflarının asılması.

5 — Fırka reisi Cevdet Beyefendinin nutku.

6 — Şiir okunması.

7 — Konser.

8 — Cümhuriyet marşile merasim bitecektir.

Merkezde: 9 — Saat 20,30 da Nakiye Hanımefendi tarafından bir konferans.

10 — Konser.

Alay köşkünde : 11 — Saat 20.30 da Refik Ahmet Beyefendi tarafından konferans.

12 — Temsil şubesi tarafından temsil.

Beyoğlu kısmında :

13 — Saat 20,30 da Mehmet Emin Beyefendi tarafından konferans.

14 — Konser.

15 — Taksim meydanındaki hoparlöler bir radyo makinesinde raptedilerek herkes tarafından dinlenilmesi temin edilecektir.

1 6— Her üç şubede verilecek temsil ve müsamerelerin davetiyeleri o şubelerin idare memurluklarından alınabilir.

17 — Saat 21 de Bolu mebusu Cevat Abbas Bey tarafından Şehir tiyatrosunda Halkevi mevzuu üzerinde bi rkonferans verilecek ve bundan sonra millî bir piyes temsil edilecektir.

Belçika kralının Cenazesi

(Başı 1 inci sayıfada)

yalıklara geldiği zaman, otomobilini durdurmuş ve hizmetçisine bir buçuk saat kadar kendisini beklemesisni söylemiştir. Kral bunun üzerine kayalıklara tırmanmağa başlamıştır. Aradan bir buçuk saat geçtikten sonra kralın elân avdet etmediğini gören hizmetçi endişelenmiş, derhal Brüksele telefon ettiği gibi, bir taraftan civardaki köylülerle beraber taharriyata çıkmıştır. Derhal saraydan kralın hususî doktoru ve yaveri de dahil olmak üzere bir kafile süratle kayalıkların bulunduğu yere gelmişler, onlar da taharriyata başlamışlardır. Gece meşaleler yakılarak, elektrik fenerleri ve otomobilin fenerlerile araştırma saat on dokuzdan sabahın ikisine kadar sürmüştür. Saat ikide kayalığın bir yerinden aşağı uçuruma doğru bir ipin sarktığı görülmüştür. Kralın yaveri derhal uçuruma inmiş ve hükümdarın cesedini başı parçalanmış bir halde uçurumun dibinde bulmuştur. Tetkikattan kralın yirmi metre kadar irtifadan baş aşağı yuvarlandığı anlaşılmıştır. Kafatasının parçalanışına nazaran ölüm ânî olmuştur. Kralın başı dönerek, elindeki ipi bıraktığı ve aşağıya yuvarlandığı tahmin edilmektedir. Bundan sonra kralın cesedi kaldırılarak Brüksele getirilmiştir. Şehrimizdeki Belçika kolonisi de kralın ölümü münasebetile burada bir ihtifal yapacaklardır.

Vali Beyin taziyeti

Vali ve belediye reisi Muhittin Bey, dün Belçika konsoloshanesine giderek kral hazretlerinin vefatı münasebetile taziyetlerini beyan etmiştir.

Gazi Hazretleri namına

PARİS, 21. A.A. — Türkiye Reisicümhuru Gazi Mustafa Kemal Hazretleri tarafından kendilerini müteveffa Belçika Kralı Albert'in cenaze merasiminde bizzat temsile memur edilmiş olan Türkiyenin Paris büyük Elçisi Suat Bey bugün Brüksele hareket etmiştir.

BRÜKSEL, 21 (A.A.) — İtalya veliahtı Prens dö Piyomun buraya vâsıl olmuştur.

BERLİN 21 (A.A.) — Sefir M. Von Keller fevkalâde sefir olarak Cümhurreisi ve Alman hükûmetini Kral Albert'in cenaze merasiminde temsil etmek üzere dün akşam Brüksel'e gitmiştir.

VAŞİNGTON, 21 (A.A.) — Avam kamarasında M. Mac Donad ve M. Herbert Samuel, Kral Albert'in hâtırasını anmışlardır. Bundan sonra Avam Kamarası Belçika halkı ile Kralın ailesine samimî ve derin taziyetlerini bildirmeğe karar vermiştir.

Çin askerî Heyeti döndü

(Başı 1 inci sahifede)

rı Bey tarafından karşılanmıştır.

Heyete hariciye teşrifat memurlarından Fuat Etem Bey refakat etmektedir. Heyet hükûmet namına Perapalas otelinde misafir edilmiştir.

Çin heyeti dün saat 13,30 da Kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşayi ziyaret etmiştir. Heyet Kolordudan çıktıktan sonra Yıldızda deniz ve kara harp akademisini ve ümera kursunu ziyaret etmiştir.

Misafirler akademide kumandan Ali Fuat Paşa tarafından karşılanmış, sınıflar dolaşılmış, dersler dinlenmiş ve akademi hakkında kendilerine izahat verilmiştir.

Heyet akşam beşte Perapalas oteline düşmüştür. Biraz sonra Şükrü Naili Paşa otele giderek kendilerine iadei ziyaret etmiştir.

Heyet şehrimizde bulunduğu müddet zarfında askerî devairi, müzeleri, ve camileri gezeceklerdir. Cumartesi veya pazar günü Çiçerin vapurile ve Odesa tarikile Moskovaya gidecekler-dir.

Çin heyeti Ankarada Reisicümhur hazretlerile Müşir Fevzi Paşa, Millî Müdafaa vekili Zekâi ve Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey tarafından kabul edilmişler ve bir kıt'ai askeriyeyi ziyaret etmişlerdir.

Tevfik Rüştü Bey şereflerine Anadolu klübünde bir öğle yemeği vermiştir.

Meslekî tahsilde Islahat yapılıyor

(Başı 1 inci sahifede)

cede mevki verilmemiştir. Şimdi artık garp sistemine geçmek ve umumî ve meslekî tahsil arasında bir müvazene tesis etmek zemanı gelmiştir. Bu müvazenenin esasları memleket için zirai, sinai ticarî sahalarda tahakkuku tahmin edilen ve husulü arzu olunan inkişafa tabidir. Fakat bu üç sahada da muhtaç olduğumuz unsurlar son derece az ve eksiktir. Umumî tahsil müesseselerine müracaat eden gençlerimizin miktarı bugün işbaşa haline gelmiştir. Bu müesseselerde yapılacak şey umumî tahsil yolunu tutan gençlerin sayısını azaltmak fakat tedrisatı daha verimli bir hale getirerek mektepten çıkanlar arasında iyi yetişenlerin nisbetini şimdikinden daha yüksek bir dereceye çıkarmaktır. Meslekî tedrisatta ise hem keyfiyet hem kemiyet itibarile noksanmız o kadar çoktur ki önümüzdeki senelere sade yetiştirme kabiliyetimizi nazarı itibara alarak azamî mıktarda gençlerimizi meslekî tahsile sevketmek mecburiyetindeyiz.

Bu suretle gençlerimizin memleketin içtimaî müvazenesini bozacak insbette umumî tahsil müesseselerine hücumuna çare bulmuş ve onlara hem kendileri hem de memleket için daha nafi bir tahsil istikameti göstermiş oluruz.

Meslekî tedrisat denince başlıca 3 unsur yetiştirmeyi gözönünde tutmalıdır:

a — O meslekten anlar memur ve yüksek memur yetistirmek,

b — Memlekette inkişaf eden bankacılık, büyük ticaret müesseseleri, büyük fabrikalarımız için her derecede mütahassıs yetiştirmek,

c — Memleketin her tarafına yayılmış ve göreneklere saplanmış olan yüz binlerce meslek erbabının seviyesini yüksetmek ve bu suretle memlekette meslekî sahada umumî bir kalkınma husule getirmek.

Muhtelif mesleklere muhtelif derecelerde mutahassıs yetiştirmek yolu daha kolaydır. Evvelâ bu maksatla yetiştirileceklerin sayısı binnisbe, azdır. Saniyen onlar için az çok müemmen bir istikbal göstermek kabildir. Fakat en müsmir ve şümüllü neticeleri muhtelif küçük sanayi erbabını yetiştirmek ve bu meslekte olanların kıymetlerini artırmak yolunda ayılacak adımlar verecektir.

Başarılması en güc olan iş te budur. Fakat. bu olmadıkça diğerlerinin temelsiz kalması da tabiidir. Küçük sanayi erbabını yetiştirme ve bu meslekte çalışanların seviyesini yükseltme yolu üzerinde çekilen müşküllerin başlıcaları şunlardır :

1 — Göreneğin kuvveti ve başlangıcta her yeniliğe karşı gösterilen aksülâmel,

2—Son bir iki asrın verdiği terbiyenin Türklerde iktısadî sahada teşebbüs fikrini kırmış ve bunun inkişafı için kâfi zamanın henüz geçmemiş olması,

3 — Cıraklıktan yetişme küçük sermayedarların - ki bunlar büvük ekseriyeti teşkil ederler - mekteplilere itimat etmemeleri ve onları hoş görmemeleri ve çok kere de mekteplilerin kâfi derecede bilgi ve meleke ile mücehhez bulunmamaları,

4 — Birçok sebepler dolayısile meslekî sahalarda kâfi derecede unsurlar yetişmemiş olması,

Binaenaleyh memleketin mühtaç olduğu sanayi erbabını yetiştirmek için bütün bu güçlükleri yenmek lâzımdır.

Komisyonumuz memleketimizde meslekî tedrisatın alması lâzımgelen istikametlerle beraber açılmış ve açılacak müesseselerin hem proğram esaslarını, hem tedris yollarını ve vasıtalarını ve hem de yetişecek gençlerin hayatta muvaffak olması için alınacak tedbirleri tetkik ve tesbit edecektir.

Büyük bir dâhinin yüksek rehberliği ve irşadı altında her sahada olduğu gibi az zamanda iktısadî sahada da canlılığını ve bşarma kudretini parlak bir surette isbat etmiş olan Türk milletinin pek yakın bir âtide meslekî ve teknik sahada da harikalar yaratacağına hiç şüphe yoktur. Memleketin en mühim ihtiyaçlarından birini tahakkuk ettirecek esasları tesbit etmek gayesiyle toplanan muhterem heyetinizi saygı ve sevgi ile selâmlıyarak muvaffakıyet temenni ederim.

Yeni kararname

(Başı 1 inci sahifede)

dür; bu kısma:

73 üncü maddenin A ve B, 75 inci maddenin C fıkraları, 108 inci maddenin A ve B fıkraları. 111 inci madde, 139 uncu maddenin A fıkrası, 163 üncü madde. 164 üncü maddenin B fıkrası, 177, 180, 246, 247 nci maddeler. 263 üncü maddenin B, 296 ıncı maddenin A, 321 inci maddenin B, 324 üncü maddenin B fıkraları, 326 ıncı madde, 341 inci maddenin A, 345 inci maddenin A, 353 üncü maddenin A fıkraları, 362 inci madde, 363 üncü maddenin A fıkrası, 391, 399 üncu maddeler, 446 ıncı maddenin A fıkrası 450 inci madde, 455 inci maddenin A, 461 inci maddenin C fıkraları, 475 inci madde, 483 üncü maddenin A fıkrası, 484 üncü madde, 487 inci maddenin B, 498 inci maddenin A 1 ve A 2 , 499 uncu maddenin A, 500 üncü maddenin A, 520 inci maddenin B, 528 inci maddenin B 1, 537 inci maddenin C 2 fıkraları, 539 uncu madde, 544 üncü maddenin B, 549 uncu maddenin A, 556 ıncı maddenin B, 557 inci maddenin B, 559 uncu maddenin A 3, 573 üncü maddenin A ve B, 576 ıncı maddenin A, 582 inci maddenin A ve B, 585 inci maddenin B 1, 587 inci maddenin B, 593 üncü maddenin A 2, 594 üncü maddenin A 2, 607 inci maddenin H 1, 632 inci maddenin B ve D fıkraları, 633 üncü madde, 636 ıncı maddenin B, 704 üncü maddenin B 3, 756 ıncı maddenin Ç ve 861 madde ve fıkraları dahildir.

İktısat vekâletine Türk ihraç eşyasına zorluk gösteren devletlere karşı tatbiki salâhiyeti verilen tahdit aşağıdaki maddeler şamildir:

73 üncü maddenin C fıkrasının ikinci maddesi, 98 inci maddenin A fıkrası, 102 inci maddenin A 2, 102 inci maddenin B 1 ve B 2, 366 ıncı maddenin A, B ve C, 367 inci maddenin C, 370 inci maddenin B ve C, 417 inci maddenin B, 445 inci maddenin A 1 fıkraları, 521 inci madde, 523 üncü maddenin A 1 ve 2 ve B 2, 524 üncü maddenin A 3, 574 üncü maddenin D, 577 inci maddenin B, 681 inci maddenin A 2, 682 inci maddenin B 1 ve H, 711 inci maddenin H ve F, 725 inci maddenin H fıkralarına, 821 inci madde.

Kararname ve merbutu listeler 1 nisandan itibaren muteberdir.

Gayrimübadillere Bono

(Başı 1 inci sahifede)

muhakkak görülmektedir.

Bonoların hamiline mi, nama mı muharrer olması henüz kat'î surette kararlaşmamıştır. Geçen sene tevzi edilen bonolar, hamile muharrerdi. Eski Maliye vekili Abdülhalik Bey, bunun bazı mahzurlarını gördüğünden bu seferki bonoların nama muharrer olmasını istiyordu.

Gayri Mübadiller Cemiyeti, nama muharrer bonoların devir ve intikali için noterlere gitmek gibi külfetli muamelelere maruz kalınacağından yeni bonoların da hamiline ait olmasını istemektedir.

Gayri mübadiller heyetinden Halil Paşa ile Şahap Bey Ankarada kalmışlardır.

Cumartesi günü gayri mübediller idare heyeti toplanacak ve Hüsnü Bey tarafından Ankaradaki temasların neticeleri izah edilecektir. İçtimaı müteakip lüzum hasıl olursa Hüsnü Beyin tekrar Ankaraya gitmesi muhtemeldir. Yeni bonoların nama muharrer mi, hamiline ait mi olacağı hususu da bugünlerde kat'î bir karara bağlanacaktır.

Tevziatın şekli de Maliye vekâleti ile heyet arasında kararlaştırılacaktır.

Gayri mübadillere yeni bono tevziatından maada mart nihayetlerinde de nakit teziatı yapılacaktır.

Muhtelit mübadele komisyonunun lâğvı hakkındaki son itilâf evvelki gün mer'iyete girmiştir.

İtilâf mucibince, muhtelit mübadele komisyonu emrindeki 47,500 İngiliz lirasının yarısı itilâfın mer'iyet tarihinden bir ay sonra alınacaktır. Bu para takriben 200 bin lira tutmaktadır.

Zonguldaktaki 63 numaralı ocağın nısıf hissesinin müterakim varidatı ile Ziraat Bankasında biriken gayri mübadillere ait emlâkin icar bedelleri de bu paraya ilâve edilerek gayri mübadillere istihkaklarına mahsuben tevziat yapılacaktır. Geçen sefer yapılan yüzde iki nakit tevziatı için 800 bin lira gitmişti. Bu sefer toplanacak para yekûnu belli olmadığından henüz yüzde kaç nisbetinde tevziat yapılabileceği malûm değildir.

Bu husustaki hesaplar da Ankarada alâkadarlardan mürekkep bir komisyonda tetkik ve tesbit edilmektedir.

Türk tütününün şöhretini muhafaza etmek için

Tütün ve tütün inhisarı lâyihası B. M. Meclisine verildi

ANKARA, 21. A.A. — Gümrük ve inhisarlar vekâleti tarafından hazırlanan yeni "tütün inhisarı" lâyihası heyeti vekilece tetkik edilerek B. M. Meclisine verilmiştir.

Lâyiha iktisat, ziraat, gümrük, ve inhisarlar vekâletlerile, İstanbul, İzmir, Samsun ticaret ve ziraat odaları murahhaslarından ve tütün ticaret ve ziraatile uğraşan tüccar ve züradan mürekkep hususî bir komisyon tarafından hazırlanmıştır.

Lâyihanın başlıca mümtaz vasıfları, memleketin ihraç ettiği iptidaî maddeler meyanında birinci safta gelen ve on binlerce çifçinin maişet ve iradını teşkil eden ve ekiminden biçimine kadar kayıt ve şart altına alınmış olan türk tütünün ziraatını ıslah etmek cihan piyasasında haiz olduğu şöhret ve itibarını muhafaza ve iade için haricî ticarette ve alım satımında alıcılarımıza emniyet telkin edici şart ve evsafı muayyen yeknesak meta haline koymak gibi yeni hükümleri ihtiva etmesidir.

Lâyihanın ana hatları şudur:

Bu layihaya Türkiye Cümhuriyeti dahilinde halkın istihsali için tütün ve tömbeki satın almak, işlemek, kıymak, sigara, ağız, enfiye ve pipo tütünü yapmak ve bunları alâmeti farikalı, bandrollu ve etiketli, kutulara ve paketlere koymak, ecnebi memleketlerinden püro, kıyılmış tütün sigara, enfiye, ağız ve pipo tütünlerile tönbeki ve sigara kâğıdı getirmek ve bütün bunları memleket içerisinde satmak devletin inhisarı altındadır. Inhisarlar idaresi tütün sigara, enfiye ve sair mevaddı işlenmiş veya işlen memiş şekilde ecnebi memleketlere de satabilir.

Tacir ehliyet ve sıfatını haiz ve kullanacakları makinelerin adedine göre 3 bin liradan başlıyarak on bin liraya kadar para teminatı veya milli bankanın teminatını verenler sırf ecnebi memleketlere ihracatta bulunmak üzre İstanbul, İzmir, ve Samsunda gümrük ve inhisarlar vekâletinin müsaadesile sigara fabrikası açabilirler. Bunlara ait ayrıca bir nizamname yapılacaktır.

Ecnebi memleketler iskelelerine çıkarılışına kadar inhisar idaresinin kontrol hakkı kalmak şartile ecnebî memleketlere çıkarmak için yaprak tütün yapılması serbesttir.

Kontrol cüzdanı bulunan çifçi ile inhisarlar idaresinde yazılı tütün tacirlerinden başkaları ellerinde yaprak tütün bulunduramazlar. Ve bu tütünlerin bir yerden diğer bir yere nakilleri için "nakliye" denilen ruhsat teskeresi bulunmasına bağlıdır. Türkiyeden tütün tohumu ihracı memnu olduğu gibi mahsüllerini kaçağa sarfettiklerinden dolayı iki defa mahkûm olanlar iki sene tütün ekmekten mehedeleceklerdir.

Gümrük ve inhisarlar ve ziraat vekâletleri tütün ekilenler yerlerde tütün cinslerini istifa ve haricin göstereceği arzuya göre cinsler elde etmek ve tütün ekiminden tacirlere arzına kadar muhtelif işleri fennin icaplarına göre ıslâh ve mahsülü ihraç kabiliyet ve kıymetini artırmacak çareleri aramak ve tütün hastalıkları ile uğraşmak usullerini bulup temin etmek işleri için icap eden fenni müesseleri meydana getirmek vazifesile mükelleftirler.

Tütün ekilen mıntakaların bazı yerlerinde aranılan vasıflarda tütün yetiştirilmediği anlaşıldığı takdirde o yerlerde tütün ekimi başlamadan altı ay evvel ve vekiller heyeti kararile yasak edilecektir.

Lâyihanın diğer hükümlerine Göre, Türkiyede yetişen yaprak tütünler hazine ve belediye ve hususî idarelere ait her nevi tekliflerveresimlerden ve bu kanuna inhikar altında bulunan maddeler âsıl gümrük resminden gayri hazine ve belediye ve hususi idarelere ait bütün teklifler ve resimlerden maaf olduğu gibi mülkiyeti maliye hazinesine ait olup inhisarlar idaresinde her ne maksatla olursa olsun kullanılmakta olan gayri menkuller de devlet, belediye ve idarei hususiyelere ait her türlü vergi ve resimlerden maaftır.

Bu kanun neşri tarihinden dört ay sonra muteber olacaktır.

Trabzonda:

TRABZON, 21. A.A. — İktisat vekâleti raportörlerinden Haluk Bey buraya gelmiş ve vilâyetin iktisadî vaziyeti hakkında alâkadarlarla temasa geçmiştir. Halûk Bey bu meyanda tütün zürramın ihtiyaç ve dileklerini dinlemiştir.

Niçin öldü?

Talebe Kemal Efendinin ölümü tavazzuh etti

Kadıköy lisesi talebesinden Kemal Efnin Erenköy ile Göztepe arasında marşandiz trenine takılarak ineceği sırada tekerleklerin altında parçalandığını dünkü sayımızda tafsilâtile yazmıştık. Kemal burada ablası Nimet Hanımla brilikte Erenköyünde oturmakta idi. Babası ve annesi Antalyada bulunuyorlar. Çocuk ilk tahsilini Antalyada bitirmiştir. Orta ve lise tahsili için buraya gönderilmiştir. Dün bir muharririmiz Erenköyüne giderek Sahrayiceditte Orta sokakta 160 numaralı evde oturan Kemalin hemşiresi Nimet Hanımla görüşmüştür. Nimet Hanım çok müteessirdir. Hâdiseyi duyunca birkaç defa bayılmıştır.. Nimet Hanımın muharririmize dediğine göre: Kemal pazar günü mektebe gitmemiştir. Pazartesi günü mektebe gidince, kendisinden niçin gelmediği sorulmuş, velisini getirmesi istenmiştir. Kemal de mektepten çıkmış, eve gelirken facia meydana gelmişitr.

KEMAL EFENDİ

Madrit sefiri

ANKARA, 21 (Telefonla) — Madrit elçimiz Şevki Bey yakında Madride hareket edecektir.

Himayeietfal balosu

Himayeietfal Cemiyeti İstanbul merkezince her sene verilmekte olan kışlık kostümlü balo bu akşam saat 20 de Tokatlıyan salonlarında verilecektir.

Şişli Halk Fırkasında

Şişli nahiyesi Halk Fırkası umuma nafi konferanslar tertip etmiştir.

Bu akşam saat 21 de Selim Sırrı B. tarafından "Sporun ahlâk üzerinde tesiri„ mevzuu ile bir müsahabe yapılacaktır. Konferans 45 dakika sürecek, müteakiben dokuz mandolinden mürekkep amatör bir heyet tarafından klâsik parçalar çalınacaktır.

Konferanslar umuma ve serbesttir.

Tarihî roman: 65

Güneşin Oğlu

Yazan: İskender FAHREDDİN

Bora güneş doğarken, yanına iki gözcü alarak şehrin dışına çıktı zaman yiğitler kara bulut gibi Sretelli'nin dört çevresini sarmışlardı.

Güneş'in oğlu akıncıların bu kadar çabuk koşacaklarını ummamıştı.

Bora, şehir kapılarında toplanan yiğitlere :

— Yurdumuz tehlikeye düşüyor.

Bize bir düşman gibi davranan Batıkuşu'nu karşılamağa ve yanımdaki çapulcuları dağıtmağa gideceğiz. Eğer çarçabuk yola çıkmazsak, onlar bizim yurdumuzu ve yuvalarımızı dağıtacaklar..

Dedi. Bora'nın sözlerini can kulağile dinliyenler hep birden bağırdıler:

— Hepimiz hazırız.. Hemen yola çıkalım.. Düşmanın başını ezelim.

Güneş'in oğlu, daha uzak yerlerden gelecek yurttaşları beklemek için, o geceyi de geçirmek lâzım geldiğini söyledi.

Ertesi sabah yola çıkacaklardı.

Bora o gün çok heyecanlı, çok coşkundu. Bütün yurttaşlarını kendisile beraber görünce her şeyi unutmuştu. Hattâ Mersâ'yı da..

Koşarak evine geldi.

Kapının önünde Hitay'la karşılaştı.

Çoban kızı o sabah evde kalmıştı. Şehir dışında olup bitenlerden haberi yoktu. Kapıda reisi bekliyordu. Ona müşjdesi vardı:

— Ananın gözleri açıldı.. Hepimizi görüyor..

Diye haykırdı.

Bu haber Güneş'in oğlunu büsbütün sevindirmişti.

O vakit Mersâ'yı hatırladı:

— İşte, dedi, Mersâ'yı ölümden kurtardık.. Ulu Tanri de anamızın gözlerini açtı.

Ve koşarak içeriye girdi.

Ulun hatunun boynuna sarıldı.

— Anacığım, beni dünya gözile bir daha görmek istiyordun. Iyice gör.. Yarından sonra göremiyeceksin!

Mersâ Hitay'la beraber oda kapısı önünde duruyordu. Bora'nın sözlerini işiterek hayretle biribirlerine bakıştılar.

Bora ne demek istiyordu ?

Yarından sonra, ana oğul biribirlerini neden göremiyeceklerdi?

Ulun hatun yatıyordu.. Hasta idi.. Dermansızdı.. Fakat gözlerinin birdenbire açılıvermesinden çok sevinmiş ve canlanmıştı.

— Oğul, nereye gidiyorsun?

Diyerek, Bora'nın ellerini ve omuzlarını okşıyordu.

Bora:

— Yurdumuz tehlikede.. Düşman akını baş gösterdi. Biz onlardan önce yola çıkacağız.

Dedi ve Batıkuşu'ndan bahsetmedi.

Eğer Bora Batıkuşu'ndan bahsetseydi, Ulun hatun tehlikenin büyüklüğüne inanmıyacak ve:

— Mersâ'nın teşvikile Batıkuşu'nun üzerine öç almağa gidiyorsun, değil mi?

Diyecekti. Böyle olmadı.. Bora vaziyeti idare etti ve bu suretle Mersâ'yı anasının gözünden düşürmemeğe çalıştı.

* * *

Mersâ ile başbaşa kalmışlardı.

(Fırat incisi) sordu:

— Buluşalı iki gün oldu.. Genemi ayrılacağız?

Güneş'in oğlu hiddetinden titriyordu:

—Batıkuşu'nun vücudunu yeryüzünden kaldırmak boynuma borç oldu, Mersâ'cığım! Sen annemle Burada kalırsın! Ben akıncılarla beraber yarın mutlaka yola çıkacağım.

Mersâ boynunu büktü:

— Öksüzlükten, sensizlikten ne vakit kurtulacağım? üç yıldır devam eden işkence ve üzüntüler beni çirkin bir insan kılığına soktu. Bu yolculuk kim bilir ne kadar uzun sürecek..!

— Yakında gelirim yavrucuğum. Ben dönünceye kadar sen de rahat eder, kendini toplarsın.. Istıraplarını unutursun!

Mersâ'nın gözleri sulandı:

— Anan bile senin yüzünden dertlendi..! Gözleri kapandı.. Aylarca dünyayı görmedi.

— Şimdi açıldı ya.. Beni dünya gözile bir daha gördü.. Sevindi.. Küçük bir çocuk gibi kucakladı.

Mersâ içini çekerek:

— Onun gözleri açıldı, dedi, fakat şimdi benim gözlerim kapanacak.

Bora hayretle sordu:

— Şimdi de senin gözlerin mi kapanacak..? Niçin..?

— Ağlamaktan.. Bu ayrılık aylarca...

Ve birden hınçkırarak ağlamağa başladı:

— Belki de yıllarca sürecek.. Bu müddet zarfında beni hiç hatırlamıyacak mısın?

— Bundan sonra seni unutmama imkân yoktur, Mersâ! Sen artık benim karımsın!

Mersâ sevinmişti. Fakat, sevincini belli etmek istemedi:

— Senin karım olduğumu kimse bilmiyor ki..! Sen gittikten sonra Asular beni tekrar öldürmeğe kalkarsalar, kim kurtaracak?

— Anam..

— Anan bana evvelce: "Meş'um kız„ diyordu. Onun beni koruması tilkinin kedi ile dostluğuna benzemez mi?

— Ben anama her şeyi anlattım, Mersâ? Merak etme.. O beni çok seven bir anadır.. Ve benim için her şeye katlanır. Bu dakikadan itibaren o da seni benim kadar candan sevecek ce her felâketten koruyacaktır.

— Kurultay benim ölümümü isterse..?

— Ben onların da yardımını temin edeceğim. Akıncıların başında, düşmanla çarpışmağa ve yurdunu yabancıların istilâsından kurtarmağa giden bir adamın evine hiç kimse el ve göz atamaz. Şimdi gidip, senin karım olduğunu davullarla şehirde ilân ettireceğim.. Hiç korkma!

Akıncıların yola çıkışları

(Sertelli) etrafında Türk akıncılarının toplanışının üçüncü sabahı idi.

Birleşik Türk kabilelerine mensup yeğitlerden kırk bine yakın atlı, Sertelli kapılarında bekliyordu.

Güneş'iin oğlu için, yurt kaygusu, gönül işlerinden üstündü. Bora çok sevdiği Mersâ'yı anasına teslim ederek atına bindi.. Ve şehir kapısına çıktığı zaman, kendisini bekliyen binlerce akıncının meydanda atlarını koşturduğunu gördü.. Içi titredi ve her şeyi unuttu.. Anasını ve Mersâ'nı.. her şeyi...

Bora akıncıları nizama soktu.. Her yüz kişiye kendi kabilesinden bir kolbaşı ayırdı. Güneş'in oğlu yolda ve cenkte bu kolbaşılarla sık sık buluşacak, konuşacak ve yapılacak işleri onlarla birlikte kararlaştıracaktı.

Güneş'in oğlu Sertelli'den ayrılırken, Mersâ'yı ağaca asan (Sarı Asu)yu cezalandıramadığından müteessirdi.

Sarı Asu hiç kimsenin bulamıyacağı gizli bir yerde saklanmıştı.

(Bitmedi)

Dünyada Neler Oluyor?

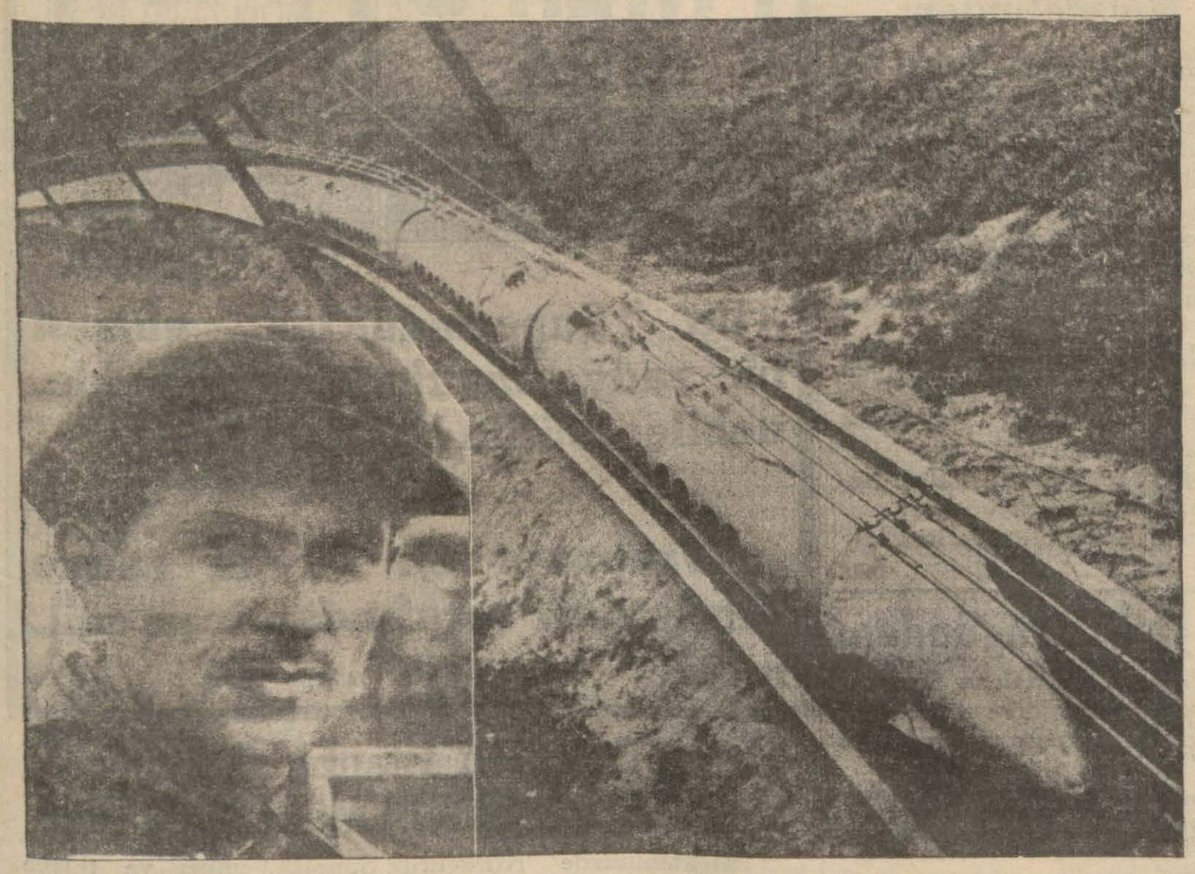

Bugün en mütekâmil bir hale girmiş zannettiğimiz münakalâtın yarın büsbütün değişeceğine hiç şüphe yok. Çünkü fen adamlarından bir çokları mütemadiyen bununla uğraşıyorlar. Bunların haricinde bu işlere meraklı bir çok amatörler de var ki, hiç te ihmal edilmiyecek orijinal şeyler buluyor. Sovyet Rusyada Yarsnoltchouk isminde genç bir amele yeni bir elektrik treni projesi hazırlamıştır. Bu tren tekerlekler üzerinde değil, fakat bilyalar üzerinde hareket etmektedir. Bu yeni trenin ilk tecrübeleri muvaffakıyetli neticeler vermiştir.

İhtilâl adası Kûba

Ajans telgrafları bize arasıra uzak bir diyarın kısa haberlerini verirler. Kûbada gene ihtilâl çıkmış, insanlar boğuluyorlarmış, Amerika tebaasını himayeye hazırlanıyormuş ve saire...

Antil adalarının en büyüğü olan muazzam Kûba adası, dünyada insanların hiç te boğuşmalarına yaraşmıyan cennet gibi bir köşedir. Bir aralık boğuşmaktan bıkan Havananın sokaklarını dolaşınız. Size herşey geçen müsademeleri hatırlatacaktır. Kurşunlardan delik deşik olmuş duvarlar, yıkılmış pencereler, tahrip edilmiş ev, ağaç, saray, âbide, sokak ve saire, hep daha dumanı üstünde geçen boğuşmanın taze eserleridir. Şimdi nisbî bir sükûnet var. Nisbî! Çünkü kül altında kor için için yanıyor, hemen hafif bir rüzgâr çıkma ya görsün..

Kûba halkının bugünkü vaziyeti nedir?

Havanalıların silâha sarılmalarına en birinci sebep sefalet ve işsizliktir. Dünyanın bu en zengin adasında gariptir ki sefalet ve işsizlik en başta gelen bir âfettir.

Kûba artık şekerini satamıyor. Beyaz ve zenci plântörler kollarını bağlamışlar, ne yapacaklarını düşünüyorlar. Bu sırada millî ıslahat yapılmasını, sefaletlerine bir çare bulunmasını isteyen grevciler ayaklandırlar mı mesele kalmıyor. Zenciler Kûba halkını teşkil eden şayanı dikkat bir unsurdurlar. On altıncı asırda İspanyol müstevlileri adayı işgal ettikleri zaman, bütün yerlileri kılıçtan geçirmişlerdi. Fakat çalışacak adam kalmayınca, bu lâhara çok geniş bir mikyas alan bir zenci ticaretidir başladı.

Bugün bu zenci esirler artık mevcut değildir. Onlar da Amerikada olduğu gibi mühim bir içtimaî tabaka teşkil ed yorlar ve aralarında muntazam organizasyonları vardır. Kûbalı zencilerin Amerikadakilerin bir farkı varsa, burada daha bariz ve daha devamlı siyasî faaliyet gösterebilmeleridir.

Termometrenin nadiren 10 rakamından aşağı düştüğü bu ılık cümhuriyet diyarında, sebepli sebepsiz, fikirler birden kaynaşıyor mu nedir, Kûba bir türlü rahat yüzü görmüyor. Bundan otuz sene kadar evvel kamış tarlalarında çalışan ve beyazlara karşı derin bir kin besleyen zenci ziraat amelesi, bu hislerini izhar için kamışların kemale geleceği sıcak mevsimi beklemişler ve hasadın arifesinde patronlarından intikam almak için kamış tarlalarını ateşe vermişlerdir. Eski esaret devrinden kalan bu zihniyet, Kubada hâlâ bakidir. İlk fırsatta kinlerini tahrik eden ne bulurlarsa ateşe verirler. Onun içindir ki Havana itfaiyesinin hemen boş durduğu yoktur.

Şimdiye kadar birçok karışıklıklar geçiren Kûba, bugün millî inkişafının vahim bir dönüm noktasında bulunuyor. Antilin en büyük adası artık tam bir istiklâle kavuşmak istiyor. Filhakika İspanyol hâkimiyetinden kurtulup ta Amerika himayesine giren Kûbalılar, şimdi tam bir istiklâl peşindedirler. Çünkü Kûba adası Amerikan idaresinin iktısadî plânına sıkı sıkı bağlıdır ve dolayısile malî ve askerî takyidatına da tâbidir.

Lâtin Amerikası cümhuriyetleri ise birleşik Amerika hükûmetleri donanmasının müdahalesini hiç bir zaman hoş bir gözle görmemişlerdir. Amerikan emperyalizmini fırsat çıktıkça şiddetle protesto etmişlerdir. Onun için müsellâh kuvvet taraftarlarından olan eski cümhur reisi Hoover, Kûba cümhuriyetine kendisini reisliğe intihap ettiren Ceneral Machado'ya sadece mânevî müzaherette bulunmakla iktifa etmiştir.

Fakat dünya buhranı dolayısile memleketin işleri yavaşlamıştır. Amerikanın da filî muavenetinden mahrum kalınca, Machado silâhlı ayaklanmanın önüne geçemiştir. Ancak bir Amerikan zırhlısına kaçmağa vakit bulabilmiştir.

Şimdiki cümhurreisi M. Roosevelt Demokrat fırkasının politikasını takip ederek Kûba ihtilâlcilerini meflûç bırakan son bağları da parçalamış ve Amerikanın her ne vesile ile olursa olsun komşularının işlerine katiyen karışmıyacağını ilân etmiştir.

Onun için şimdi Kûba'da büyük bir istiklâl fırtınası esiyor. Amelenin, plântörün tahrikâtı, grevler, müsademeler birbirini takip ediyor. Ondan sonra Adava bir sükûnet geliyor. Bakalım. Kûba nihayet bir ihtilâl diyarı olmaktan kurtulacak mı?

Karnaval mevsimi geçti. Filhakika bizde karnaval geldiği ve geçtiği belli olmıyan bir maskaralıktan başka bir şey değil.. Fakat Fransada Kan şehrinde karnaval senenin mühim hâdiselerinden birini teşkil eder. Yukarıki resim bu sene sokaklarda bir karnaval alayı geçerken alınmıştır.

Bütün Avrupa memleketlerinde muhtemel bir gaz muharebesine karşı hazırlıklar devam ediyor. Gaz maskesi bir dereceye kadar teneffüsü müşkülleştirdiği için, şimdiden bu maskelere alışmak için mümareseler yapılıyor. Yukarıki resimde birdirbir oynıyan iki İngiliz bahriyelisi görünüyor. Bunlar gaz maskesini hamil olduğu zaman dahi maskesiz imiş gibi her işi görmeğe, hattâ böyle eğlenceli oyunlar bile oynamağa kendilerini alıştırıyorlar.

Gubada yeniden isyan

HAVANA, 21 (A.A.) — Hükûmet, yeniden başgösteren karışıklıkları bastırmağa muvaffak olmuştur.

HAVANA, 21 (A.A.) — Reuter bildiriyor: Yeni bir isyan hareketi başlamıştır. Bu hareket süratle genişliyecek gibi görünmektedir.

HAVANA, 21. A.A. — Cabanas'ta gûya karışıklıklar çıktığına dair dönen şayiaları, miralay Batista, kati surette tekzip etmiştir.

Mümaileyh, komünist nümayişçileri dağıtmak maksadile yalnız bir kaç el silâh atıldığını söylemiştir.

Kandioti - Filipidis
YUNAN OPERET HEYETİ
FRANSIZ TİYATROSUNDA
Bu akşam saat 20,45 te ilk defa olarak Viyana operetlerin en güzeli Bal İm Savoy. Cuma günü birinci matine saat 14,30 te. Bal İm Savoy. İkinci matine saat 17,30 da Frini. Cuma akşamı saat 20,45 te Koktail.

Hazreti Muhammet Vahşiler Arasında
çıktı. Ahir Zaman Peygamberinin, gençliği Evlilik hayatı, Peygamberliği, muharebeleri kanunları.
Afrika'da Mülâzım Nurullah Efendinin hatıraları çıktı Maarif Kütüphanesinde 5 kuruştur
(13583)

Askerî tebliğler

Harp Malûlleriyle Şehit yetimlerine

Eminönü Askerlik Şubesi reisliğinden:

1 — Şubemize Kayıtlı harp malülleriyle beraber halen maaş almakta şehit yetimlerinden Vilayet dahilinde bulunanların kendileri dışarı memleketlerde bulunanların vekil veya akrabaları vasıtasiyla 31-3-934 akşamına kadar her gün saat 13 ten 17 ye kadar şubemize sureti katiyede müracaatları:

2 — 933 senesinde vaziyetleri tesbit cetvelinde meçhul kalan (Harp Malülü veya askerî malül oldukları tesbit edilmeyen) malüllerden henüz müracaat etmeyenlerin 26-2-934 pazartesi gününe kadar şubeye gelmeleri.

3 — 10 senelik maaşlarını alan malüllerden henüz maaşları iadeten bağlanmıyan kimselerin vaziyetleri ancak maaş bağlandıktan sonra tesbit edilerek geçençen senelere ait alamadıkları ikramiyeleri maaşlarının bağlanıp vaziyetleri tesbit edildikten sonra güzeşte olarak tevzi edileceğinden boş yere müracaat etmemeleri.

4 — Vekâleti Celilenin 29-1-934 T. ve 216 sayılı kati emirleri mucibince 10 senelik maaşları verilerek hükûmetle alâkaları katedilmiş olan ve hali hazırda maaş almamakta olan şehit yetimlerine 934 senesinden itibaren ikramiye verilmiyeceğinden müracaatları nazarı itibare alınmayacaktır.

5 — Harp Malülleriyle halen maaş almakta olan şehit yetimlerinden 930-931-932 ve 933 senelerinde ikramiyelerini her ne suretle olursa olsun alamıyanların 31-3-934 tarihine kadar müracaat etmeleri mecburidir. Gösterilen tarihten sonra eski senelerden ikramiye isteyenlerin dileklerinin yerine getirilmesine imkân olmadığı Vekâleti Celilenin kati emirleriyle bildirilmiş olduğundan bu kabil ikramiye isteklilerinin müracaatları kabul edilmiyeceği son defa olarak ilân olunur.

ISTANBUL BELEDIYESI
Şehir Tiyatrosu
Bu akşam Saat 20 de
KURTLAR
Piyes 3 perde
Yazan Cevdet Kudret Umuma
23 Şubat cuma günü akşam
"HALKEVI"
nin kuruluş senesi kutlulanacaktır. Bu münasebetle "İstiklâl" Piyesi meccanen temsil edilecektir.
Dikkat: İstanbul Efendisi opereti nin temsillerine 27 Şubat salı akşamından itibaren başlanacaktır.

IHTIRA ILANI

"Dokunabilir fitillerin hadde makinası eczasına mahsus tazyık cihazı" hakkında istihsal olunan 1 Mart 1932 tarih ve 1318 numaralı ihtira beratı ile keza ayni mevzu hakkında istihsal olunan 6 Haziran 1933 tarih ve 1318 numaralı berata ilâve tasdiknamesi bu defa mevkii fiile konmak üzre ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galata'da, Çinili Rıhtım Hanında, Robert Ferriye müracaatları ilân olunur. (13567) .

Devredilecek ihtira beratı

"Humbara tapasına mahsus emniyet tertibatı" hakkında ihtira için istihsal edilmiş olan 18 Şubat 1930 tarih ve 1545 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veyahut icara verilmesi teklif edilmekte olduğundan bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın Istanbul'da, Bahçekapu'da Taş hanında 43-48 numaralarda mükim vekili H. W. Stock Efendiye müracaat etmeleri ilân olunur. (13577)

Çatalca icra Memurluğundan:

Çatalcada ikamet etmekte iken elyöm ikametgâhi meçhul Ahmet Fevzi efendiye:

930-479

Çatalcada Emine Melekhanıma olan borcundan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mükarrer Çatalcanın Kara ağaçlar mevkiindeki değermende mevcüt bir çift değermen taşı 3-3-934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar açık artırma usulile mezkûr değermende satılacağı ve kıymetini bulmadığı takdirde 8-3-934 tarihine müsadif perşembe günü ayni saatta ve ayni yerde ikinci artırması icra kılınacağı ilânen tebliğ olunur. (13581)

Ademi iktidar ve bel gevşekliğine
karşı en müessir deva SERVOIN haplarıdır. Deposu, İstanbulda Sirkecide Ali Rıza Merkez eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmir'de İrgat pazarındaki, Trabzon'da Yeni Ferah eczanelerinde bulunur.
(12826) 751

Denizyolları
IŞLETMESI
Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

Trabzon yolu
CÜMHURİYET vapuru 22 Şubat PERŞEMBE 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize, Hopa'ya. Dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Of, Pulatane'ye uğrayacaktır. (791)
1027

Bartın yolu
BURSA vapuru 22 Şubat PERŞEMBE 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (815)
1045

Mersin sür'at yolu
ADANA vapuru 23 Şubat CUMA 11 de Sirkeci rıhtımından kalkacak. Gidişte İzmir, Antalya, Mersin, Payas'a. Dönüşte bunlara ilâveten Alanya, Küllük, Çanakkale'ye uğrayacaktır. (816) 1044

Bozcaada sulh Hukuk Mahkemesinden:

Bozcaada ehalisinden Dimitri Macar vekili dava vekili Ferit ef, tarafından sulh hukuk mahkemesine ikame edilerek mahkemenin (5) esas nümarasına kaydedilen bir kıta bağ yerinin hakkı mülkiyetinin tastiki davasında, Mübelliğünileyh Bozca adalı Mihal Dimitri Komyenaki oğlu Istavronun mahalli ikametinin meçhul bulunduğu davetiye varakası zahrındaki mübaşir meşruhatından anlaşıldığından davetiye varakası bir nüshasının mahkeme divanhanesinde talik ve diğer bir nüshasının da Istanbul gazetelerinden birine derci suretiyle ilânen tebliğat icrasına ve duruşmanın da 17-3-934 cumartesi saat 14 te raddelerine talikine karar verilmiştir. Müddeaaleyh Istavro ef.nin yevmi mezkûrda Bozca Ada sulh hukuk mahkemesine bizzat veya bilvekâle müracaat eylemediği takdirde hakkında muamelei gıyabiye yapılacağı hukuk muhakemeleri usulü K. nun 141 ve 142 nci maddeleri mucibince ilân olunur.
(13560)

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞIRKETI
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925

İmroz yolu
Her PERŞEMBE günü Galata rıhtımından saat 18 de TAYYAR vapuru kalkar. Gidiş ve dönüşte mutat iskelelere uğrar.

Balya - Karaydin Madenleri TÜRK ANONİM ŞİRKETİ HISSEDARANA ILAN

Ticaret kanunun 361 nci maddesi ve nizamnamei dahilinin 24 ncü maddesile mevaddı müteakibesi ahkâmına tevfikan Balya-Karaydin Madenleri Türk Anonim Şirketinin hissedaran heyeti umumiyesi mevaddı atiyenin müzakeresi zımnında gelecek Şehri Martın 21 nci Çarşamba günü saat 14,5 da şirketin Galata'da Merkez Rıhtım Hanında kâin merkezi idaresinde sureti adiyede akdi içtimaa davet olunur.

1 — Meclisi İdare raporu ile murakıp raporunun dinlenmesi,

2 — 1933 senesi hesabatının tasdiki, mezkûr sene netayicine dair Meclisi İdarenin teklifi hakkında ittihazı karar ve Meclisi İdare azasının tebriyei zimmeti,

3 — Meclisi İdarenin çıkan azaların yerine diğerlerinin tayini yahut tekrar intihapları;

4 — Meclisi İdareye ita olunacak hakkı huzur mikdarının tayini,

5 — 1934 senesi için bir murakıp tayini ve ita olunacak ücretin tespiti,

6 — Şirketin idarei umumiyesinin tedviri ile mükellef Meclisi İdare azalarile müdüre verilecek ücretin tespiti için Meclisi İdareye selâhiyet itası,

7 — Gerek şahsen kendi namlarile ve gerek sair şirketlerin Meclisi İdare azası yahut müdür sıfatile şirketle akdi muamele hususunda Meclisi İdare azalarına müsaade itası,

Işbu içtimada bizzat ve bilvekâle hazır bulunmağı arzu eden hissedaran Ticaret kanununun 371 nci maddesi mucibince malik oldukları senedatı yevmi içtimadan lâakal bir hafta evel Istanbul'da Şirketin merkezi idaresine ve Paris'te D'Antin sokağında 3 numarada (Banque de Paris et des Pays-Bas) bankasına tevdi etmeleri lâzımdır.

Balya-Karaydın Şirketi içtimai umumi için hissedarana dühuliye varakaları ita edecek ve içtimada hazır bulunamıyacaklara dahi: icap eden vekâletname nümunelerini taleplerinde emirlerine amade bulunduracaktır.

Hissedaran her biri heyeti umumiyeye dahil diğer bir zatı tevkil edebilir. hisse senedatının tevdi olunduğuna dair müessesatı maliye tarafından muta vesikalar içtimaı umumide hazır bulunmak üzre mevdu hisse senedatı gibi kabul olunacaktır.

Istanbul, 21 Şubat 1934
(13566)

Türkiye İş Bankası Meclisi İdaresinden:

HEYETI UMUMIYE DAVETI

Esas nizamnamemizin 45 inci maddesine tevfikan alelâde hissedarlar heyeti umumiyesi 22 Mart 1934 perşembe güü saat on beşte Ankarada Bankamızın Merkezinde içtima edeceğinden Muhterem hissedarların muayyen gün ve saatte bu içtimada hazır bulunmaları rica olunur.

Esas nizamnamemizin 49 uncu maddesi mucibince gerek asaleten gerek vekâleten 50 hisseye malik olan hissedarlar heyeti umumiyeye iştirak edebilir.

Ancak vekillerin de şahsen hissedar ve rey sahibi olmaları lâzımdır. Hissedarlar hamil oldukları hisse senetlerinin miktar ve numaralarını gösteren bir cetveli ve mezkûr nizamnamenin 50 inci maddesi hükmüne teb'an hissedarlardan birini tevkil suretile heyeti umumiyeye iştirak edecek olanlar dahi mevzubahs cetvelden başka merkezi idare ve şubelerimizden alabilecekleri vekâletnameyi içtima gününden bir hafta evvel şubelerimize vereceklerdir.

Ruznamei müzakerat bilâhara ilân edilecektir.

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Hasta nakline mahsus bir adet araba pazarlıkla satın alınacak ve pazarlığı 26 Şubat 934 Pazartesi günü saat 14 ten 15 şe kadar yapılacaktır. Arabanın şeklini ve evsafını görmek için istenildiği vakit pazarlığa iştirâk için de gösterilen günde ilk teminat makbuzile birlikte Komisyonumuza müracaatları. (834)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Cins ve Mevkii	Senelik kirası	Kira müddeti
Beşiktaşta Molla Ayazma deresinde 33 No. lu ev.	57	1
Silahdar Ağada Fil Köprüsü yanında 3 oda ve 3 dönüm tarlayı müştemil yağhane	300	3

Yukarıda cins ve mevkileri yazılı yerler hizalarında gösterilen kıymet ve müddetler üzerinden 25-2-934 Pazar günü saat 14 te açık arttırma usuliyle kiraya verileceğinden istekli lerin pey akçeleriyle müracaatları. (M) (516)

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Kırk bir kalem telefon edevatı satın alınacak pazarlığı 25-2-934 pazar günü saat 14 ten 15 şe kadar yapılacaktır. Talipler alınacak malzemenin miktar ve evsafını öğrenmek için hemen ve pazarlığa iştirâk için de muayyen gün ve saatte ilk teminat makbuzile Komisyonumuza müracaatları.
(833)

VALiDE Lokanta ve Birahanesi
Eminönü Valide Hanı içinde
ehzadebaşı, Zeyrekhatun'a kadar evlere Eminönünden, Sultanahmet, Beyazıt, 885 yemek tevzi eder.

EVKAF MÜDİRİYETİ İLANLARI

Vakıf Hane ve Arsalardaki Mahlûl Hisseler

Diğer hissedarları tarafından satın alınmağa talip olunduğu takdirde 934 senesi Mayıs nihayetine kadar.

Mahlûl hisse: Yarım ve yarımdan çok ise halihazır kıymeti musibelerinden %20

„ „ : Yarımdan az 1/6 raddesine kadar olanlar kıymeti musibesinden %30

„ „ : 1/7 veya daha az olanlar kıymeti musibesinden %50

Tadilâtı nizamiye icra edilir ve bedeli peşin verildiği takdirde ayrıca %10 daha tenzil edilir. Müddeti mahlûle kirası aranılmaz. Mahlûl ile alâkadar olan hane ve arsaların hissedarları şu fırsattan istifade etmeleri lüzumu ilân olunur. (474) 726

Kıymet muhammenesi Lira

1900 1 — İstanbul Evkaf Müdüriyeti binasının bahçesinde vaktile kuyudu vakfiye kalemi ittihaz edilen ahşap bina ittisalindeki medrese bahçesine kadar ve kâğir kısımları.

2 — Bu binaya muttasıl depo üzerindeki methal ve mahreci olmayan metrûk hamam. (Üzerindeki kurşunlar ve depo dahil değildir).

3 — Diğer bahçede Pertevpaşa sokağına müsadif olan vaktile Mülhaka Kalemi ittihaz edilen ahşap bina (kârğir aksamile taş dıvarı ve üzerindeki çinkolar dahil değildir).

4 — Divanyolu caddesi üzerindeki mahzeni evrak ittihaz edilen kadim medresenin üst katında iki taraftaki odaların bahçeye nazır ahşap camekânları.

Yukarıda müfredatı gösterilen binaların enkazı Şubatın 24 cü cumartesi günü saat 15 te pazarlık suretile satılacağından taliplerin pey akçelerile beraber İstanbul Evkaf Müdüriyetinde Mahlûlât Kalemine müracaatları. (835)

Istanbul İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

1, 2, 3, 4 No. anbarlarla Sarayburnu anbarlarında mevcut bozuk basküller olbaptaki şartnamesine tevfikan ve pazarlık suretiyle tamir ettirilecektir. Talip olanların 3 Mart 934 tarihine tesadüf eden cumartesi günü saat 14 te Istanbul İthalât gümrüğündeki satınalma komisyonuna müracaatları. (675) 894

Yeni Ankara Lokanta ve Birahanesi
Sirkeci şimendifer Istasyonu ittisalinde
837

Antalya Belediye Riyasetinden:

1 — Bedeli keşfi (9778) lira olan Antalya'da inşa edilecek halk pazarı binası şartnamei fennî, şartnamei umumî ve münakasa şartnamesi evrakı keşfiye ve projesi mucibince 15-2-934 tarihinden 7-3-934 Çarşamba günü saat 16 ya kadar 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — Münakasaya iştirak edecek zevatın yevmi mezkûrda bedeli keşfin yüzde yedi buçuğu olan (733) lira 35 kuruş muvakkat teminat mektubile Antalya Belediye Riyasetine müracaat etmeleri.

3 — Ihale 611 numaralıihalât kanununun maddei mahsusasına göre icra edilecektir.

4 — Taliplerin bu işi yapabileceğine dair münakasa şartnamesinde yazılı evsafı haiz olması şarttır.

5 — Evrakı keşfiye ve proje ve şartname Antalya Belediyesinden beş lira mukabilinde alınabilir.

6 — Taliplerin Antalya Belediyesine müracaatları.

(817) 1046

Istanbul Üniversitesi Rektörlüğünden:

Marif Vekâleti Müşaviri Profesör M. Malche Terbiye hakkında Universite konferans salonunda dört konferans verecektir. Konferansların günleri ve mevzuları aşağıda gösterilmiştir.

22 Şubat ve 1 Mart perşembe günleri: "Terbiye prensipleri."

8 Mart perşembe günü: " İlk çağda Terbiye - eski Yunan ve Roma Terbiyesi."

15 Mart perşembe günü : " Rönesans devrinde Terbiye."

Konferanslara saat 14 te başlayacaktır. Herkes gelebilir. (838)

Satılık Sığır Gübresi

Karaağaç Müessesatından:

Mezbaha ve Paymahalli ahırlarında bir sene zarfında hasıl olacak yalnız sığır gübresi şartnamesi mucibince kapalı zarfla yirmi gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Mukavele müddeti 18-3-934 tarihinden itibaren bir senedir. Talip olanlar teklif edecekleri fiatın yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesini mektup veya makbuz suretinde teklifnamelerine leffedecekler, ve ihale günü teklifname ile birlikte vereceklerdir. İhale 11 Mart 934 Pazar günü saat 14 te Karaağaç Müessesatı Müdüriyetinde icra edilecektir. İsteyenler şartnameyi görmek için Müdüriyet Kalemine müracaat edebilirler. (770)

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı Istanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — Muhtelif kuvvet ve büyüklükte (17) tane Averi baskülü pazarlıkla alınacaktır.

2 — Pazarlık 26-2-934 Pazartesi günü saat 14 tedir.

3 — Şartname her gün komisyonda görülebilir.

4 — Pazarlığa gireceklerin yüzde yedi buçuk teminat ile belli saatte gelmeleri. (818) 1047

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

Müderris Dr. Rasit Tahsin
Akıl ve sinir hastalıkları hekimi
Kadıköy Bayramyeri sokak No. 6 da
her gün öğleden sonra. (13580)

3 üncü kolordu ilânları

M. M. V. Sa. Al. Ko. dan :

Yerli fabrikalar mamulâtından 25,000 metre çantalık bez kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Ihalesi 28 Şubat 934 Çarşamba günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de 0 gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplariyle Ankarada M. M. V. Sa. Al. Komisyonuna müracaatları. (3475)

(603) 795

PHILIPS 634
"Super-Inductance"

Bu "Superinduktas„ ahizesi bir radyo makinesinden beklenebilen bütün evsafı haizdir.

Avrupanın en büyük radyo fabrikaları tarafından inşa edilmiştir. 12475

Maarif Vekâleti Istanbul Terzilik ve Kürkçülük Mektebi Müdürlüğünden

Mektebimizde Kürkçülük Şubesi açılmış ve talebe kaydı kabulüne başlanmıştır. Müddeti tahsil üç sene ve mektep muhtelittir. Mektepte kürkçülük nazarî ve amelî derslerinden mâdâ hesap, Türkçe, resim, dersleri de vardır. Kayt ve kabul şartları :

1 — İlk mektep mezunu, âzamî yaş 17, ve Türk teb'ası olmak.

2 — Mektep şahadetnamesi, veya orta mektep tasdiknamesi, Nüfus cüzdanı, sıhhat, aşı raporları ve 4 vesika fotoğrafı ibraz etmek.

3 — Mektepçe yapılacak sıhhi muayenede sıhhatli bulunmak.

4 —Kayt ve kabul için Perşembeden mâdâ her gün müracaat edilebilir.

5 — Bu sene için vakit ilerlemiş olduğundan taliplerin müracaatlarının tesrii.

Adres : Sultanahmet, Dizdariye çeşme sokak, No. 13 Tel: 22480. (889) 924

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

Keşif bedeli 127 lira 9 kuruş olan Heybeli ada ilk mektebi tamiri pazarlıkla yaptırılacaktır Talip olanlar keşif evrakını görmek üzere her gün, pazarlığa girmek için de 19,5 liralık teminat makbuzu ile 24-2-934 cumartesi günü saat on beşe kadar Levazım Müdürlüğüne müracaat etmelidirler (847)

Satılık motör ve hurda eşya

Biri büyük diğeri küçük olmak üzere iki hava gazi motörü ile bazı hurda demirler ve tahta parçaları satılıktır. İsteyenler idare müdüriyetine müracaat etsinler. 584

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi
4 Üncü Vakıf Han İstanbul
İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.
Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)ı Türkler elindedir.
Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.
Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil
sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.
Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 638

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI
Türk Anonim Şirketinden:
Fabrikamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilo dan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır.
Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani Istanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim
Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.
Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. Istanbul haricindeki yerlerden yapılacak siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin temamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.
Adres : Istanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi: Istanbul Şeker. Telefon: No. 24470. 645